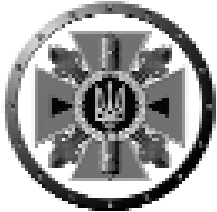

БІБЛІОТЕКА СПЕЦІАЛІСТА з охорони праці

№2 • 2006

ОСНОВА
ВИДАВНИЦТВО

Адреса і телефони
видавництва

01032, м. Київ-32,
вул. Жиланська, 87/30
тел. (044) 239-38-97,
т/ф: 239-38-95.
e-mail: osnova@i.kiev.ua

Віповідальний за випуск
Олександр Васильковський

Надруковані у випуску матеріали належать до інтелектуальної власності видавця, захищені міжнародним і українським законодавством і не можуть бути використані без посилання

Рукописи не рецензуються і не повертаються

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів покладається на рекламодавців

Засновник
ТОВ «Основа»

Видавець
ТОВ «Основа»

©ТОВ «Основа», 2006

РУБРИКИ

- ЗАКОНОДАВСТВО
- СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ
- МІЖНАРОДНІ, ДЕРЖАВНІ Й ГАЛУЗЕВІ СТАНДАРТИ
- НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ДОКУМЕНТИ
- ПРАВИЛА
- ІНСТРУКЦІЇ
- ШКОЛА ПЕРЕДОВОГО ДОСВІДУ
- ТЕХНОЛОГІЇ ЗАХИСТУ
- ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА
- АУДИТ
- РЕКОМЕНДАЦІЇ
- КОМЕНТАРІ

З М І С Т

- Відповідальність за злочини проти безпеки виробництва 2
- Органи державного управління охороною праці, їх компетенція і повноваження 3
- Експертно-технічний центр Держнаглядохоронпраці 5
- Інструкції з охорони праці під час виконання робіт на висоті з використанням спеціальних страхувальних засобів 8
- Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві (продовження, початок див. у № 1, 2006) 17

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

ЗА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ БЕЗПЕКИ ВИРОБНИЦТВА

Стаття 271. Порухення вимог законодавства про охорону праці

1. Порухення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів про охорону праці службовою особою підприємства, установи, організації або громадянином – суб'єктом підприємницької діяльності, якщо це порухення заподіяло шкоду здоров'ю потерпілого, – карається штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на той самий строк.

2. Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки, – карається виправними роботами на строк до двох років або обмеженням волі на строк до п'яти років, або позбавленням волі на строк до семи років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до двох років або без такого.

Стаття 272. Порухення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою

1. Порухення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою на виробництві або будь-якому підприємстві особою, яка зобов'язана їх дотримувати, якщо це порухення створило загрозу загибелі людей чи настання інших тяжких наслідків або заподіяло шкоду здоров'ю потерпілого, – карається штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого.

2. Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки, – карається обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на строк до восьми років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Стаття 273. Порухення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах

1. Порухення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах особою, яка зобов'язана їх дотримувати, якщо воно створило загрозу загибелі людей чи настання інших тяжких наслідків або заподіяло шкоду здоров'ю потерпілого, – карається виправними роботами на строк до двох років або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на строк до трьох років, з позбавленням права

обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого.

2. Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки, – карається обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на строк від двох до десяти років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Стаття 274. Порухення правил ядерної або радіаційної безпеки

1. Порухення на виробництві правил ядерної або радіаційної безпеки особою, яка зобов'язана їх дотримувати, якщо воно створило загрозу загибелі людей чи настання інших тяжких наслідків або заподіяло шкоду здоров'ю потерпілого, – карається обмеженням волі на строк до чотирьох років або позбавленням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

2. Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки, – карається позбавленням волі на строк від трьох до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Стаття 275. Порухення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд

1. Порухення під час розроблення, конструювання, виготовлення чи зберігання промислової продукції правил, що стосуються безпечного її використання, а також порухення під час проектування чи будівництва правил, що стосуються безпечної експлуатації будівель і споруд, особою, яка зобов'язана дотримувати таких правил, якщо це створило загрозу загибелі людей чи настання інших тяжких наслідків або заподіяло шкоду здоров'ю потерпілого, – карається штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до двох років або без такого.

2. Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки, – карається виправними роботами на строк до двох років або обмеженням волі на строк до п'яти років, або позбавленням волі на строк від двох до п'яти років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Коментар

ОРГАНИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

ОХОРОНОЮ ПРАЦІ, ЇХ КОМПЕТЕНЦІЯ І ПОВНОВАЖЕННЯ

Однією з функцій сучасної держави є проведення соціальної політики, спрямованої на підвищення безпеки праці. Здійснення цієї функції неможливе без відповідного державного управління охороною праці. Стаття 31 Закону України «Про охорону праці» визначає, що державне управління охороною праці здійснюють:

- Кабінет Міністрів України;
- спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з нагляду за охороною праці;
- міністерства та інші центральні органи виконавчої влади;
- Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування.

Компетенцію Кабінету Міністрів України в галузі охорони праці є:

- забезпечення реалізації державної політики в галузі охорони праці;
- подання на затвердження Верховною Радою України загальнодержавної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища;
- спрямування і координація діяльності міністерств, інших центральних органів виконавчої влади щодо створення безпечних і здорових умов праці та нагляду за охороною праці;
- встановлення єдиної державної статистичної звітності з питань охорони праці.

З метою координації діяльності органів державного управління охороною праці в країні створена Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення, яку очолює віце-прем'єр-міністр України.

Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади:

- проводять єдину науково-технічну політику в галузі охорони праці;
- розробляють і реалізують галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища за участю профспілок;
- здійснюють методичне керівництво діяльністю підприємств галузі з охорони праці;
- укладають з відповідними галузевими профспілками угоди з питань поліпшення умов і безпеки праці;
- беруть участь в опрацюванні та перегляді нормативно-правових актів з охорони праці;
- організують навчання і перевірку знань з питань охорони праці;
- створюють у разі потреби аварійно-рятувальні служби, здійснюють керівництво їх діяльністю, забезпечують виконання інших вимог законодавства, що регулює відносини у сфері рятувальної справи;
- здійснюють відомчий контроль за станом охорони праці на підприємствах галузі.

Для координації, вдосконалення роботи з охорони праці і контролю за цією роботою в міністерствах та інших центральних органах виконавчої влади створюються структурні підрозділи з охорони праці.

Крім вищеперелічених функцій, які покладаються на всі міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, деякі міністерства, зокрема Мінпраці, МОЗ, МНС виконують спеціальні функції охорони праці.

Міністерство праці та соціальної політики України забезпечує проведення державної експертизи умов праці із залученням служб санітарного епідеміологічного нагляду Міністерства охорони здоров'я, визначає порядок та здійснює контроль за якістю проведення атестації робочих місць щодо їх відповідності нормативно-правовим актам з охорони праці.

Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи здійснює заходи щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного характеру і зменшення збитків під час аварій та катастроф, проводить оповіщення населення про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій та інформування його про наявну обстановку, організовує та проводить рятувальні та інші невідкладні роботи.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з нагляду за охороною праці (зараз цим органом є Державний департамент промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держпромгірнагляд) МНС України):

- здійснює комплексне управління охороною праці на державному рівні, реалізує державну політику в цій галузі та здійснює контроль за виконанням функцій державного управління охороною праці міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування;
- розробляє за участю міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, Фонду соціального страхування від нещасних випадків, всеукраїнських об'єднань роботодавців та профспілок загальнодержавну програму поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища і контролює її виконання;
- здійснює нормотворчу діяльність, розробляє та затверджує правила, норми, положення, інструкції та інші нормативно-правові акти з охорони праці або зміни до них;
- координує роботу міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, інших суб'єктів підприємницької діяльності в галузі безпеки, гігієни праці та виробничого середовища;
- одержує безоплатно від міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів статистики, підприємств, інших суб'єктів підприємницької діяльності відомості та інформацію, необхідні для виконання покладених на нього завдань;
- бере участь у міжнародному співробітництві та в організації виконання міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, з питань безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, вивчає, узагальнює і поширює світовий досвід з цих питань, опрацьовує та подає у встановленому порядку пропозиції що-

до удосконалення і поступового наближення чинного законодавства про охорону праці до відповідних міжнародних та європейських норм.

Рішення, прийняті спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з нагляду за охороною праці в межах його компетенції, є обов'язковими для виконання всіма міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами, які відповідно до законодавства використовують найману працю.

Діяльність місцевих державних адміністрацій спрямовується на те, щоб у повсякденному житті набував практичного змісту та підтверджувався найголовніший принцип державної політики – пріоритет життя і здоров'я працівників. В умовах переходу до ринкової економіки, створення численних підприємств та інших господарств з недержавними формами власності, що не мають галузевого підпорядкування, незмірно зростає значення місцевих органів державної виконавчої влади в організації безпечних і здорових умов праці, усуненні причин виробничого травматизму та професійних захворювань.

Законами «Про місцеві державні адміністрації» та «Про місцеве самоврядування» передбачено, що захист прав, свобод і законних інтересів громадян є одним з головних принципів, на яких ґрунтується місцеве та регіональне самоврядування. Отже, порушення цих прав, пов'язане з невиконанням вимог законодавства про охорону праці, є об'єктом та предметом діяльності місцевих державних адміністрацій та місцевого самоврядування.

Закон «Про охорону праці» передбачає, що Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації у межах відповідних територій:

- забезпечують виконання законів та реалізацію державної політики в галузі охорони праці;
- формують за участю представників профспілок та Фонду соціального страхування від нещасних випадків і забезпечують виконання цільових регіональних програм поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, а також заходів з охорони праці у складі програм соціально-економічного і культурного розвитку регіонів;

- забезпечують соціальний захист найманих працівників, зокрема зайнятих на роботах з шкідливими та небезпечними умовами праці, вживають заходів до проведення атестації робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці;

- вносять пропозиції щодо створення регіональних (комунальних) аварійно-рятувальних служб для обслуговування відповідних територій та об'єктів комунальної власності;

- здійснюють контроль за додержанням суб'єктами підприємницької діяльності нормативно-правових актів про охорону праці.

Для виконання зазначених функцій у складі Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій створюються структурні підрозділи з охорони праці, що діють згідно з типовим положенням, яке затверджується Кабінетом Міністрів України, а також на громадських засадах – ради з питань безпечної життєдіяльності населення.

Органи місцевого самоврядування у межах своєї компетенції:

- затверджують цільові регіональні програми поліпшення стану безпеки, умов праці та виробничого середовища, а також заходи з охорони праці у складі програм соціально-економічного і культурного розвитку регіонів;

- приймають рішення щодо створення комунальних аварійно-рятувальних служб для обслуговування відповідних територій та об'єктів комунальної власності.

Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад забезпечують належне утримання, ефективну і безпечну експлуатацію об'єктів житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, транспорту і зв'язку, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, додержання вимог щодо охорони праці працівників, зайнятих на цих об'єктах. Для виконання цих функцій сільські, селищні, міські ради створюють у складі свого виконавчого органу відповідний підрозділ або призначають спеціаліста з охорони праці.

Асоціації, корпорації, концерни та інші об'єднання визначають свої повноваження в галузі охорони праці статутами або договорами між підприємствами, які утворили об'єднання. Для виконання делегованих об'єднанням функцій в їх апаратах створюються служби охорони праці.

Затверджено наказом Держнаглядохоронпраці
від 02.11.98 № 213
Із змінами

ЕКСПЕРТНО-ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР

ДЕРЖНАГЛЯДОХОРОНПРАЦІ ♦

1. Експертно-технічний центр Держнаглядохоронпраці (ЕТЦ) є державним госпрозрахунковим підприємством, створеним Комітетом з нагляду за охороною праці України з метою проведення робіт та надання послуг з питань охорони праці, на які не передбачено бюджетного фінансування. ЕТЦ засновується на державній власності, реорганізується і ліквідується Комітетом з нагляду за охороною праці України, має самостійний баланс, рахунки в установах банків і печатку зі своїм найменуванням. ЕТЦ у своїй діяльності керується своїм Статутом.

2. Основними завданнями ЕТЦ є:

2.1. Експертиза проектів будівництва (реконструкції, технічного переоснащення) підприємств і виробничих об'єктів, наукових розробок з питань нових технологій, засобів виробництва, засобів колективного та індивідуального захисту працівників щодо їх відповідності нормативним актам про охорону праці.

2.2. Експертиза перед видачею дозволів на:

- введення в експлуатацію нових і реконструйованих об'єктів виробничого та соціально-культурного призначення;
- початок роботи підприємств, установ і організацій;
- розроблення нових технологій, виготовлення, застосування нових машин, механізмів, устаткування, транспортних та інших засобів виробництва, у тому числі придбаних за кордоном, відповідно до вимог нормативних актів;
- виготовлення, випробовування, монтаж, ремонт, реконструкцію, налагодження та експлуатацію парових і водогрійних котлів і посудин, що працюють під тиском, трубопроводів пари й гарячої води, підйомних споруд, устаткування та технологічних об'єктів газового комплексу.

2.3. Обстеження технічного стану будівель, споруд, інженерних мереж та їх паспортизація.

2.4. Технічний огляд, випробування та реєстрація об'єктів, щодо яких це передбачено нормативними актами про охорону праці.

2.5. Державна реєстрація та облік великотоннажних автомобілів та інших технологічних транспортних засобів, що не підлягають експлуатації на вулично-дорожній мережі загального користування.

2.6. Експертиза, за дорученням органів Держнаглядохоронпраці, об'єктів, машин і механізмів, під час експлуатації яких стався нещасний випадок.

3. Зазначені у пункті 2 завдання є обов'язковими для оцінки технічного стану об'єктів і виконуються експертно-технічними центрами Держнаглядохоронпраці.

4. ЕТЦ може виконувати інші роботи, визначені його Статутом. Оплата таких робіт визначається на договірних умовах у відповідності з чинним законодавством.

5. ЕТЦ зобов'язаний:

- забезпечити високий рівень та якість виконання робіт;
- сприяти власнику підприємства у справах додержання вимог нормативних актів про охорону праці шляхом надання підприємствам, установам, організаціям методичної допомоги та проведення їх аудиту щодо впровадження норм і правил про охорону праці;
- подавати органам Держнаглядохоронпраці передбачену нормативними актами про охорону праці інформацію про зареєстровані об'єкти підвищеної небезпеки, про незадовільний технічний стан і умови експлуатації устаткування, яке контролювалося експертно-технічним центром.

6. Експертно-технічні центри Держнаглядохоронпраці відповідно до покладених на них завдань:

6.1. Виконують експертизу на відповідність нормативним актам про охорону праці:

- проектної документації на будівництво (реконструкцію, технічне переоснащення) об'єктів виробничого та соціально-культурного призначення, виготовлення машин, устаткування та інших засобів виробництва, засобів колективного та індивідуального захисту працівників, нових технологій;
- проектів будівництва гірничодобувних і переробних підприємств – щодо відповідності вимогам охорони праці та охорони надр;
- проектів заходів щодо охорони будівель та споруд від шкідливого впливу гірничих робіт;
- проектів гірничих відводів, планів розвитку гірничих робіт і проектів розробки родовищ твердих, рідких та газоподібних корисних копалин, матеріалів на списання запасів корисних копалин, проектів на ліквідацію гірничодобувних підприємств, нафтових та газових свердловин;
- проектів виконання підвирних робіт;
- проектів будівництва і експлуатації комплексів виготовлення вибухових речовин;
- зразків нових машин, механізмів, устаткування та інших засобів виробництва, нових технологій (в разі потреби) перед одержанням дозволу органів державного нагляду за охороною праці на їх виготовлення та застосування;
- стану будівель, споруд, машин і механізмів;
- технологічних процесів, машин, устаткування, транспортних засобів, у тому числі придбаних за кордоном;
- обладнання (устаткування), що відпрацювало нормативний строк служби, а також відновлене після аварії, реконструкції – на його придатність до подальшого використання;
- інші види експертиз, передбачені чинним законодавством.

♦ Указом Президента України від 20 квітня 2005 року № 681 Держнаглядохоронпраці ліквідовано. Його функції виконує Державний департамент промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держпромгірнагляд) Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

6.2. Проводять:

- діагностику технічного стану металоконструкцій, зварних і клепа-них з'єднань, основних деталей устаткування, в тому числі об'єктів газового комплексу, технологічного обладнання нафтовидобувних, нафтопереробних, нафтохімічних і хімічних виробництв, котлів, посу-дин, які працюють під тиском, трубопроводів пари і гарячої води, ван-тажопідіймальних споруд;
- реєстрацію, технічні огляди, випробування, обстеження парових і водогрійних котлів, посудин, які працюють під тиском, наповнювальних станцій, трубопроводів пари і гарячої води, підіймальних споруд та електроустаткування, якщо це передбачено нормативними актами;
- санітарно-гігієнічні дослідження небезпечних та шкідливих факторів виробничого середовища за наявності відповідного свідоцтва МОЗ Ук-раїни та надання результатів цих досліджень органам і установам дер-жавної санітарно-епідеміологічної служби для їх гігієнічної оцінки;
- випробування засобів індивідуального та колективного захисту;
- сертифікацію машин, механізмів, транспортних та інших засобів виробництва, технологічних процесів і робіт, систем якості згідно з діючими нормативними актами і стандартами та за умови їх акреди-тації у системі УкрСЕПРО.

6.3. На підставі проведених робіт видають:

- експертні висновки про можливість роботи новоутворених підприємств, виготовлення й передачі у виробництво нових зразків машин, механізмів, устаткування та інших засобів виробництва, впровадження нових технологій;
- експертні висновки про можливість виконання підприємствами робіт із заявлених видів діяльності;
- експертні висновки на проекти проведення геологічних та маркшей-дерських робіт, відгуки на проекти правил, стандартів, інструкцій тощо;
- технічні паспорти про реєстрацію та технічний огляд великотон-нажних автомобілів та технологічних транспортних засобів, що не підлягають експлуатації на вулично-дорожній мережі загального ко-ристування.

6.4. Надають методичну допомогу:

- разом з установами та закладами державної санепідслужби (у межах їх компетенції) власникам підприємств – з питань організації роботи щодо створення безпечних і нешкідливих умов праці на робо-чих місцях та охорони надр;
 - підприємствам, установам, організаціям та громадя-нам-підприємцям – в підготовці нормативних актів про охорону праці.
- 6.5. Організують та проводять навчання з питань охорони праці виз-начених категорій працівників, атестацію зварювальників і фахівців не-руйнівного контролю (за наявності відповідних дозволів і ліцензій).
7. Експертно-технічні центри Держнаглядохоронпраці мають право:
- вносити до відповідних центрів ліцензування подання на анулю-вання виданої ліцензії на право виконання проектних робіт;
 - звертатися до територіальних управлінь Держнаглядохоронпраці з пропозиціями щодо зупинення експлуатації небезпечних об'єктів.
8. Експертно-технічні центри в процесі виконання покладених на них завдань взаємодіють з територіальними управліннями Держна-глядохоронпраці.

9. Відносини між ЕТЦ і підприємствами, установами та ор-ганізаціями регулюються договорами, що укладаються на відповідний строк або на виконання окремих обсягів робіт. Договір підписується керівниками підприємства та ЕТЦ.

10. Керівник ЕТЦ приймається на роботу Головою Держнаглядохо-ронпраці на контрактній основі.

11. Спеціалісти, що виконують роботи згідно з пунктом 2 цього По-ложення, проходять процедуру сертифікації (атестації) за встановле-ним Комітетом з нагляду за охороною праці України порядком.

12. ЕТЦ веде бухгалтерський облік фінансово-господарських опе-рацій, складає звітність, своєчасно проводить розрахунки з бюджетом за податками та іншими платежами згідно з чинним законодавством.

13. Контроль за якістю робіт і фінансово-господарською діяльністю ЕТЦ здійснюється Комітетом з нагляду за охороною праці України або, за наказами Комітету, територіальними управліннями.

ЕКСПЕРТНО-ТЕХНІЧНІ ЦЕНТРИ (ЕТЦ)

Адреса	Телефони
1	2
<p>Асоціація «Укрексперт» 04073 м. Київ, вул. Ливарська, 1-а assoc@i.kiev.ua</p> <p>1. Вінницький 21020, м. Вінниця, пров. Цегельний, 12 vinetc@svitonline.com</p> <p>2. Волинський 43026, м. Луцьк, вул. Кравчука, 22В vetc@vetc.lutsk.ua</p> <p>3. Донецький 83015, м. Донецьк-15, бул. Шевченка, 27 office@detc.dn.ua</p> <p>4. Житомирський 10002, м. Житомир, пров. 2-й Госпітальний, 15 zh-etc@impuls.zhitomir.ua</p> <p>5. Закарпатський 88000, м. Ужгород, Православна набережна, 11 etc@uzhgorod.ukrsat.com</p> <p>6. Запорізький 69600, м. Запоріжжя, вул. Північне шосе, 25 info@ot.zp.ua</p> <p>7. Західний 79037, м. Львів, вул. Богдана Хмельницького, 233А zetc@mail.lviv.ua</p>	<p><i>моб. 8-050-334-6321</i> код (044), 468-20-27 (факс) (багатоканалний) <i>моб. 8-050-351-0903</i> <i>моб. 8-067-963-8963</i> код (0432), 32-16-53, т/ф 52-46-14, 35-63-36, 35-61-87 <i>моб. 8-067-332-0143</i> код (03322), 3-92-01, 3-96-21, ф. 3-98-97</p> <p><i>моб. 8-050-326-9973</i>, код (062), 345-01-30, 345-01-31 – (факс, приймальня), 345-01-62, 345-01-29, 91-62-77 (уголь), 345-01-28, 91-65-23</p> <p><i>моб. 8-050-313-3010</i> код (0412), т/ф 34-55-94</p> <p><i>моб. 8-050-537-8958</i> код (0312), 61-27-19, т/ф 61-36-64, 61-70-47</p> <p><i>моб. 8-067-722-3534</i> <i>моб. 8-050-518-9309</i>, код (0612), т/ф 13-21-95, т/ф 13-21-92/ 96</p> <p><i>моб. 8-050-317-3138</i> код (0322), 93-06-05, т/ф 93-22-60, т/ф 93-15-65</p>

Адреса 1	Телефони 2
<p>8. Карпатський 67007, м. Івано-Франківськ, вул. Максимовича, 15 etc@ivf.ukrpack.net</p> <p>9. Кіровоградський 25006, м. Кіровоград, а/я 3/47, вул. Леніна, 24 office@etc.kr.ua</p> <p>10. Київський 04073, вул. Ливарська, 1-а ketc@i.kiev.ua</p> <p>11. Кримський 95000, м. Сімферополь, ГСП, вул. Набережна, 71 cretc@crimea.com</p> <p>12. Криворізький 50063, м. Кривий Ріг, вул. Коротченка, 1 etc@alba.dp.ua</p> <p>13. Луганський 91022, м. Луганськ, вул. Луначарського, 122 lugetc@is.com.ua</p> <p>14. Миколаївський 54055, м. Миколаїв, вул. Севастопольська, 67 ohrtr@netc.mk.ua</p> <p>15. Подільський 29000, м. Хмельницький, вул. Франка, 2 Podoletc@infocom.km.ua</p> <p>16. Полтавський 36009, м. Полтава, вул. Зенківська, 19 (для кореспонденції: 36008, Харківське шосе, 5) slpetc@kot.poltava.ua</p> <p>17. Придніпровський 49050, м. Дніпропетровськ, вул. Козакова, 3 etc@a-teleport.com</p> <p>18. Рівненський 33028, м. Рівне, вул. Лермонтова, 7 retc@mail.ru</p> <p>19. Сумський 40002, м. Суми, вул. Перемоги, 1 etc@etc.sumy.ua</p> <p>20. Східний 61002, м. Харків, вул. Артема, 40 vostetc@vlink.kharkov.ua</p> <p>21. Тернопільський 46008, м. Тернопіль, вул. Шпитальна, 7 admin@dnop.te.ua</p> <p>22. Херсонський 73026, м. Херсон, вул. Пугачова, 5 xetc@ukrinc.com.net</p> <p>23. Чернівецький 58003, м. Чернівці, вул. Зелена, 3 bukovina@unicom.cv.ua</p> <p>24. Чернігівський 14026, м. Чернігів, вул. Красносільського, 89 office@chetc.cn.ua</p> <p>25. Черкаський 18002, м. Черкаси, вул. Байди Вишневецького, 47 ch-etc@majar.com</p> <p>26. Чорноморський 65045, м. Одеса, вул. Тираспільська, 12 chetc@tekom.odessa.ua</p> <p>27. Головний навчально-методичний центр 04060 м. Київ, вул. Вавілових, 10-А umc@ukrnmc.kiev.ua</p> <p>28. Харківський інженерно-технічний центр «Діагностика» 61001 м. Харків, пр. Гагаріна, 43А diagnostics@kharkov.ua</p> <p>29. Центр сертифікації 49038, м. Дніпропетровськ вул. Ленінградська, 68 корп. 9 csngk048@ukr.net</p>	<p><i>моб. 8-050-338-9742</i> код (03422), т/ф 6-98-93, 28-24-28, 6-99-00, 6-09-14</p> <p><i>моб. 8-050-321-9538</i> код (0522), т/ф 24-45-36, 24-15-00, 24-42-46, 24-86-36</p> <p><i>моб. 8-050-334-6321</i> код (044), 468-20-27 (багатоканальний)</p> <p><i>моб. 8-050-360-1937</i> код (0652), 51-06-67, т/ф 51-01-60, 51-06-68, 51-01-61</p> <p><i>моб. 8-050-321-0990</i> код (0564), 66-24-81, т/ф 66-42-54 66-12-13, 66-40-24</p> <p><i>моб. 8-050-328-8773</i> код (0642), 58-15-93, т/ф 58-53-73, 58-12-99, 58-54-30</p> <p><i>моб. 8-050-318-1993</i> код (0512), т/ф 47-90-85, т/ф 47-89-60, т/ф 47-31-61, 47-38-14</p> <p><i>моб. 8-050-339-1098</i> код (0382), 72-05-12, т/ф 79-73-83, 79-29-14</p> <p><i>моб. 8-067-532-2688</i> код (0532) (05322), т/ф 50-89-10, 3-94-51 пр. 59-54-21</p> <p><i>моб. 8-050-340-2580</i> код (0562), 46-30-71, т/ф 32-41-14, 46-10-73</p> <p><i>моб. 8-050-528-9624</i> код (0362), т/ф 26-58-90, 26-64-89</p> <p><i>моб. 8-050-567-4774</i> код (0542), т/ф 27-94-17, т/ф 21-04-24</p> <p><i>моб. 8-050-323-6531</i> код (057), 700-54-13 пр., 700-54-22, експ., т/ф 19-40-27, 700-54-21</p> <p>код (0352), т/ф 25-77-37</p> <p><i>моб. 8-050-315-8012</i> код (0552), 32-11-09, 32-10-76, 32-13-97</p> <p><i>моб. 8-050-338-3342</i> код (03722), т/ф 2-22-63, 2-75-81, 2-44-75</p> <p><i>моб. 8-050-313-6186</i> код (04622), т/ф 8-0462-164-801, 5-83-64, 5-82-84</p> <p><i>моб. 8-050-313-7957</i> код (0472), т/ф 45-63-50, 45-63-32, 32-83-61, 32-08-05, 32-02-53</p> <p><i>моб. 8-067-485-0288</i> код (0482), т/ф 34-47-79, 37-31-77, 37-31-77</p> <p><i>моб. 8-050-330-0108</i> код (044), т/ф 440-13-01, 440-5464, 467-0941</p> <p><i>моб. 8-050-325-3929</i> код (0572), факс 27-19-22</p> <p><i>моб. 8-050-320-4194</i> код (056), 778-09-25, т/ф 778-09-30, 778- 65-03</p>

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Наказ Державного комітету
України з нагляду за охороною праці
09.10.2003 № 190

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ НА ВИСОТІ З ВИКОРИСТАННЯМ СПЕЦІАЛЬНИХ СТРАХУВАЛЬНИХ ЗАСОБІВ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дія цієї Інструкції поширюється на працівників, які безпосередньо виконують роботу, та керівників усіх видів робіт на висоті – будівельно-монтажних, ремонтно-поновлювальних, робіт з обстеження технічного стану будівель, споруд та інженерних комунікацій тощо.

Дія інструкції не поширюється на виконання робіт з рихтувань, підвісних колісок, автомобільних вишок, стрем'янок та драбин.

1.2. Інструкція є обов'язковою для виконання юридичними і фізичними особами всіх форм власності, які відповідно до законодавства використовують найману працю.

1.3. У цьому нормативно-правовому документі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

Спеціальні страхувальні засоби (далі – ССЗ) – запобіжні пояси та приладдя, що використовуються для забезпечення безпеки під час виконання робіт на висоті.

Пояс запобіжний лямковий (далі – ПЛ) – засіб індивідуального захисту від падіння з висоти, призначений для підтримки усього тіла людини та утримання тіла під час падіння і після зупинки падіння (додатки 1 і 2).

Пояс запобіжний безлямковий (далі – ПБ) – страхувальний засіб індивідуального захисту від падіння з висоти (додаток 3).

Приладдя – карабіни, стропа, амортизатори та інші страхувальні засоби, які використовуються як елементи страхувальних систем разом із запобіжними поясами (додаток 4).

Амортизатор – елемент страхувальної системи, який знижує до безпечної величини динамічне навантаження, що діє на тіло людини при зупинці падіння.

Карабін – пристрій, призначений для приєднання елементів ССЗ та (або) безпосереднього закріплення стропа.

Строп – елемент страхувальної системи, призначений для з'єднання запобіжного пояса з точкою кріплення на опорній конструкції.

Роботи на висоті – роботи, під час виконання яких робітник перебуває на відстані менше 2 м від неогороджених перепадів по висоті понад 1,3 м. Основним засобом індивідуального захисту під час виконання робіт на висоті є пояс ПБ або ПЛ.

Верхолазні роботи – роботи, які виконуються на висоті понад 5 м від поверхні ґрунту, перекриття або робочого настилу, над якими виконуються роботи безпосередньо з конструкцій або обладнання. Єдиним засобом індивідуального захисту під час виконання верхолазних робіт є пояс ПЛ.

1.4. Роботи, які виконуються на висоті, належать до категорії робіт з підвищеною небезпекою відповідно до Переліку робіт з підвищеною

небезпекою, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 30.11.93 № 123, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23.12.93 за № 196.

Керівники робіт та працівники, які виконують такі роботи, повинні проходити професійний добір.

1.5. Роботи на висоті виконуються під час будівельно-монтажних, ремонтно-поновлювальних робіт, при обстеженні, дефектуванні, ремонті будівель, споруд, димових труб, радіомачт, опор повітряних ліній електропередачі та зв'язку, градирень, мостів, металоконструкцій тощо.

1.6. Роботодавці мають право проводити будівельно-монтажні роботи на висоті з використанням ССЗ за таких умов:

– наявності необхідних документів, які регламентують організацію та технологію виконання передбачених робіт;

– наявності проектно-технологічної документації відповідно до вимог Організації будівельного виробництва, затвердженої наказом Держкоммістобудування України від 03.04.96 № 49 (ДБН А.3.1-5-96);

– наявності інструкцій з охорони праці для видів робіт і професій, затверджених керівником підприємства відповідно до Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Держнагляд-охоронпраці України від 29.01.98 № 9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07.04.98 за № 226/2666 (ДНАОП 0.00-4.15-98);

– машини, механізми і пристрої, що використовуються під час виконання робіт на висоті, повинні бути технічно справними, укомплектованими технічною документацією, пройти технічний огляд;

– запобіжні пояси та приладдя, що використовуються, повинні мати сертифікати відповідності, видані в порядку, встановленому законодавством;

– працівники, які виконують роботи з підвищеною небезпекою, повинні бути забезпечені засобами колективного та індивідуального захисту.

1.7. До виконання робіт на висоті із застосуванням ССЗ допускаються особи, яким виповнилося 18 років та які пройшли:

– професійний добір згідно з Переліком робіт, де є потреба у професійному доборі, затвердженим спільним наказом Міністерства охорони здоров'я України та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.94 № 263/121 і зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25.01.95 за № 18/554, із змінами та доповненнями;

– медичний огляд відповідно до вимог Положення про медичний огляд працівників певних категорій, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31.03.94 № 45, зареєстрованого Міністерством юстиції України 21.06.94 за № 136/345 (ДНАОП 0.03-4.02-94), із змінами та доповненнями;

– навчання безпечним методам та прийомам праці за затвердженою програмою в атестованих навчальних закладах для виконання робіт з підвищеною небезпекою (у професійно-технічних училищах, навчально-курсових комбінатах, центрах підготовки та перепідготовки робітничих кадрів) відповідно до вимог Типового положення про навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнагляд-охоронпраці України від 17.02.99 № 27, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.04.99 за № 248/3541;

– навчання та атестацію з протипожежної безпеки відповідно до вимог Правил пожежної безпеки в Україні, які затверджені наказом МВС України від 14.06.95 № 400, зареєстровані Міністерством юстиції України 14.07.95 за № 219/755;

– попереднє спеціальне навчання на підприємстві відповідно до розробленого Положення про навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом керівника підприємства;

– інструктажі з охорони праці (вступний, первинний, повторний, позаплановий, цільовий);

– стажування на робочому місці під керівництвом кваліфікованого спеціаліста протягом не менше 5 робочих змін.

1.8. Керівники робіт та працівники, які безпосередньо виконують роботи, допускаються до роботи наказом по підприємству.

1.9. Вимоги до ССЗ:

1.9.1. Пояси запобіжні повинні відповідати вимогам ГОСТ 12.4.089-86 та технічним умовам на пояси конкретних конструкцій.

Ширина лямок пояса, які несуть навантаження, не повинна бути менше ніж 50 мм, безлямкового пояса в спинній частині – не менше 80 мм.

Статичне розривне навантаження для пояса повинно бути не менше 700 кг.

На кожному поясі повинні бути нанесені:

- товарний знак підприємства-виробника;
- розмір та тип пояса;
- дата виготовлення;
- клеймо ВТК;
- позначення технічних умов;
- знак відповідності.

Запобіжні пояси перед виданням в експлуатацію, а також кожні 6 місяців повинні проходити випробування статичним навантаженням за методикою, яка наведена в стандартах або технічних умовах на пояси конкретних конструкцій.

1.9.2. Карабіни повинні мати запобіжний пристрій, який унеможливує випадкове відкриття.

1.9.3. Амортизатори, які використовують в складі ССЗ, перед виданням в експлуатацію, а також кожні 6 місяців повинні проходити випробування статичним навантаженням 150 кг, що докладається протягом 1 хв. Під час випробування не повинно виникати розтягувань амортизатора у вигляді розривів ниток, швів та волокон.

1.9.4. Приладдя, яке використовується в складі ССЗ, повинно відповідати вимогам технічної документації підприємства-виробника та проходити періодичні перевірки у відповідності з вимогами технічної документації.

1.10. Експлуатація приладдя до ССЗ дозволяється, якщо:

- є в наявності технічна документація (паспорт, інструкція з експлуатації) з відміткою ВТК підприємства-виготовлювача;
- не вичерпаний термін придатності (згідно з вимогами технічної документації) за годинами або терміном експлуатації;

– проведений щоденний огляд (перед початком роботи).

1.11. Періодичні випробування приладдя виконуються згідно з вимогами технічної документації.

1.12. Ремонт пояса та приладдя проводиться підприємством-виробником або організацією, яка уповноважена виробником на виконання цих робіт.

1.13. Під час виконання робіт на висоті можуть виникати постійно діючі небезпечні та шкідливі виробничі фактори:

- підвищена запыленість та загазованість;
- підвищена або знижена температура;
- підвищена вологість та вітер;
- підвищений рівень напруженості електромагнітного поля;
- недостатня освітленість;
- накопичення вибухонебезпечних газів і пилу;
- робота на відстані менше допустимої від неізольованих струмопровідних частин діючих електроустановок та інші.

У разі виникнення вказаних факторів необхідно вжити додаткових заходів безпеки, які зазначають у наряді-допуску, оформленому за зразком, наведеним у цій Інструкції (додаток 5).

1.14. Роботи на висоті та верхолазні роботи належать до робіт підвищеної небезпеки і виконуються за нарядом-допуском, в якому повинні передбачатись організаційні та технічні заходи з підготовки та безпечного виконання цих робіт.

1.15. Перелік виробничих об'єктів та видів робіт, які будуть виконуватися за нарядом-допуском, затверджується керівником підприємства з урахуванням його профілю згідно з вимогами СНиП III-4-80* у редакції 1989 р. «Строительные нормы и правила. Техника безопасности в строительстве».

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБІТ

2.1. Керівник робіт і працівники, які безпосередньо виконують роботи, перед початком робіт повинні:

2.1.1. Вивчити документи, які регламентують організацію та технологію виконання робіт (проект виконання робіт, проектно-технічну документацію, наряд-допуск) та інструкції, що діють у межах підприємства.

2.1.2. Щоденно перед початком робіт проводити огляд спеціальних страхувальних засобів, що використовуються, із занесенням результатів у журнал (додаток 6).

2.1.3. Для попередження перебування сторонніх осіб на робочому майданчику місця проведення робіт необхідно загородити та встановити попереджувальні плакати згідно з вимогами СНиП III-4-80* (у редакції 1989 р.).

2.1.4. Роботи слід виконувати, якщо виробничі ділянки укомплектовані засобами пожежогасіння, медичною аптечкою, засобами індивідуального та колективного захисту, обладнанням та інструментами відповідно до технології проведення робіт тощо.

У разі відсутності або несправності вищенаведеного обладнання, пристроїв та устаткування роботи виконувати не дозволяється.

2.1.5. Перевірити наявність і справність засобів сигналізації та зв'язку.

2.1.6. Забезпечити захист від падіння предметів, матеріалів та інструменту з верхніх рівнів. Для запобігання можливому падінню інструменту, матеріалів тощо слід використовувати спеціальні сумки або пристрої для закріплення інструменту і необхідних деталей.

2.1.7. Застосовувати каски, які відповідають вимогам ГОСТ 12.4.128-83, для захисту голови робітника від механічних пошкоджень предметами, що можуть падати зверху, або при зіткненні з

конструктивними та іншими елементами, для захисту від води, ураження електричним струмом.

2.1.8. Забезпечити захист несучих канатів та стрічок від елементів з гострими краями спеціальними прокладками, що унеможливають їх пошкодження.

2.1.9. Перевірити справність машин, механізмів, пристроїв та інструменту, що використовуються, відповідно до інструкції з охорони праці, затвердженої керівником підприємства.

2.2. Працівники, які мають незадовільне самопочуття, керівником робіт до роботи не допускаються.

Не допускаються до робіт працівники, що перебувають у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння.

2.3. Бракування ССЗ (у разі необхідності) проводиться за ознаками наявності таких дефектів (пошкоджень):

2.3.1. Пояс запобіжний:

- вичерпаний термін експлуатації (відповідно до технічної документації) або відмітки про проведення періодичних випробувань;
- вичерпаний термін періодичних випробувань;
- є порушення швів у вузлах з'єднання;
- у структурі стрічок є розірвані нитки, надрізи, пропалення, промаслення та інші дефекти, які знижують їх міцність.

2.3.2. Приладдя:

- вичерпаний термін експлуатації (відповідно до технічної документації);
- є порушення (розрив ниток, розплетення) стрічок і канатів;
- є сліди обпалених ділянок;
- є сліди фарб, розчинників, мастил на синтетичних стрічках та канатах, що несуть навантаження;
- порушено нормальне функціонування механічних деталей;
- є тріщини, деформації, злами металевих деталей;
- не проведені періодичні випробування, які передбачені технічною документацією.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

3.1. Працівники повинні виконувати тільки ту роботу, щодо якої з ними проведено інструктаж під підпис. Під час виконання робіт слід керуватися відповідними технологічними інструкціями, проектом виконання робіт та інструкціями з охорони праці.

3.2. Слід виконувати всі організаційні та технічні заходи безпеки, передбачені нарядом-допуском і цією Інструкцією.

3.3. Роботи із стропування вантажів дозволяється виконувати особам, які пройшли відповідне навчання і мають посвідчення стропальника відповідно до вимог Типової інструкції з безпечного ведення робіт для стропальників (зачіплювачів), які обслуговують вантажопідіймальні крани, затвердженої наказом Держнаглядохоронпраці України від 25.09.95 № 135, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 14.07.95 за № 219/755 (ДНАОП 0.00-5.04-95).

3.4. Перед тим, як здійснити підймання на висотну споруду або спускання з висотної споруди, керівникові і працівникові слід виконати огляд об'єкта та намітити схему підймання та спускання. У цьому разі можуть бути використані технічні засоби (телевізійні системи, біноклі тощо).

3.5. Керівник робіт перед підйманням на висотну споруду або спускання з висотної споруди зобов'язаний перевірити стан елементів споруди, які застосовуються для страхування.

3.6. Пояс ПБ або ПЛ без амортизатора дозволяється застосовувати тільки для фіксації працівника на робочому місці в умовах, що

унеможливають падіння працівника. Під час підймання на висотну споруду або спускання з висотної споруди, а також під час перебування на висоті місце закріплення пояса стропом за елементи конструкції повинно виконуватись таким чином, щоб вільне падіння в екстремому випадку не перевищувало 0,5 м.

Пояс ПЛ з амортизатором повинен експлуатуватись на висоті не менше 4 м над рівнем ґрунту або опорної поверхні, при цьому закріплення карабіном за опорні конструкції повинно виконуватись не нижче рівня кріплення стропа до пояса.

Для закріплення стропа до пояса в цьому разі необхідно використовувати наспинний або нагрудний страхувальні вузли.

3.7. ССЗ необхідно використовувати таким чином, щоб у будь-який час було унеможливлено неконтрольоване переміщення працюючого.

3.8. Необхідність використання відповідних ССЗ визначається з урахуванням технічного стану споруд, де виконуються роботи.

3.9. Під час виконання робіт на висоті керівник робіт повинен забезпечити виконавців:

- засобами індивідуального захисту та ССЗ;
- додатковими засобами захисту у виробничій зоні, де рівень загазованості або інших шкідливих факторів перевищує встановлені значення гранично допустимих концентрацій;
- вимикання передавальних радіоелектронних засобів (радіо, телевізійних, радіорелейних, радіотрансляційних, радіолокаційних);
- вимикання неізолюваних струмопровідних частин діючих електроустановок з напругою вище 25 В, якщо відстань від них до місця роботи менше допустимої.

3.10. У разі виконання робіт з вогнем (електрозварювальних, газорізальних тощо), а також електричними інструментами, необхідно застосовувати запобіжні пояси (ПБ, ПЛ) зі стропом із сталевих канатів або ланцюга.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБІТ

4.1. Працівникам слід прибрати інструменти, матеріали, засоби індивідуального захисту, розмістивши їх у відведеному для цього місці.

4.2. Керівник робіт повинен перевірити робочі місця та вивести людей із зони виконання робіт.

4.3. Працівникам про всі помічені недоліки слід сповістити керівника робіт.

4.4. Працівникам слід виконати технічне обслуговування ССЗ згідно з вимогами технічної документації.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. У разі виникнення аварії, пожежі або нещасного випадку працівники повинні:

- негайно припинити роботу;
- сповістити керівника робіт або роботодавця;
- ужити (по можливості) заходів щодо усунення небезпеки, що виникла;
- у разі нещасного випадку подати необхідну допомогу потерпілому;
- у всіх нещасних випадках викликати лікаря або відвезти потерпілих до лікарні.

5.2. У разі різкої зміни кліматичних умов або інших причин, які змінюють умови виконання робіт, роботу слід припинити. Працівників та обладнання і матеріали слід спустити з висоти.

5.3. У разі незадовільного самопочуття працівника керівник робіт повинен відсторонити його від роботи, і якщо працівник, який відчуває себе незадовільно, перебуває на висоті, керівнику робіт слід ужити заходів з евакуації його з висоти та викликати швидку медичну допомогу.

5.4. Під час розслідування нещасних випадків і аварій слід виконувати вимоги Положення про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2001 № 1094 (ДНАОП 0.00-4.03-01), із змінами та доповненнями.

Додаток 1 до п. 1.3
Інструкції з охорони праці
під час виконання робіт на висоті
з використанням спеціальних страхувальних засобів

ПОЯС ЗАПОБІЖНИЙ ЛЯМКОВИЙ

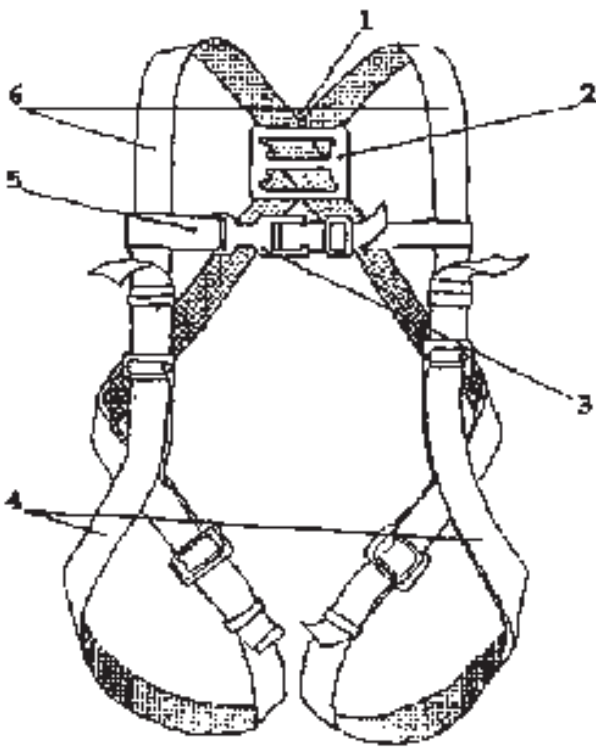

Рис. 1. Пояс запобіжний лямковий з наспинним страхувальним вузлом ПЛ:

- 1 – наспинний страхувальний вузол;
- 2 – пластинка;
- 3 – нагрудний замок;
- 4 – ножні лямки;
- 5 – допоміжна лямка;
- 6 – плечові лямки

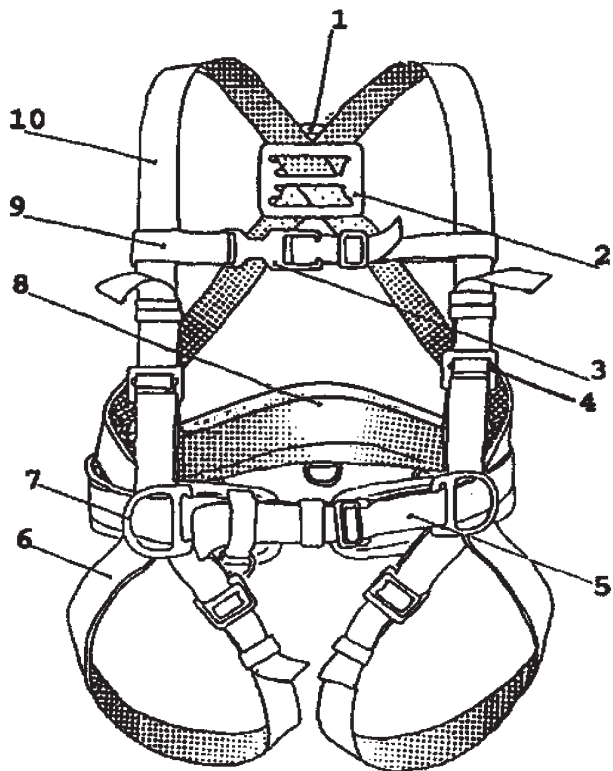

Рис. 2. Пояс запобіжний лямковий з наспинним і боковими страхувальними вузлами 1ПЛ-К:

- 1 – наспинний страхувальний вузол;
- 2 – пластинка;
- 3 – нагрудний замок;
- 4 – пряжка;
- 5 – пояс;
- 6 – ножні лямки;
- 7 – бокові страхувальні вузли;
- 8 – пасок;
- 9 – допоміжна лямка;
- 10 – плечові лямки

Додаток 2 до п. 1.3
 Інструкції з охорони праці
 під час виконання робіт на висоті
 з використанням спеціальних страхувальних засобів

ПОЯС ЗАПОБІЖНИЙ ЛЯМКОВИЙ

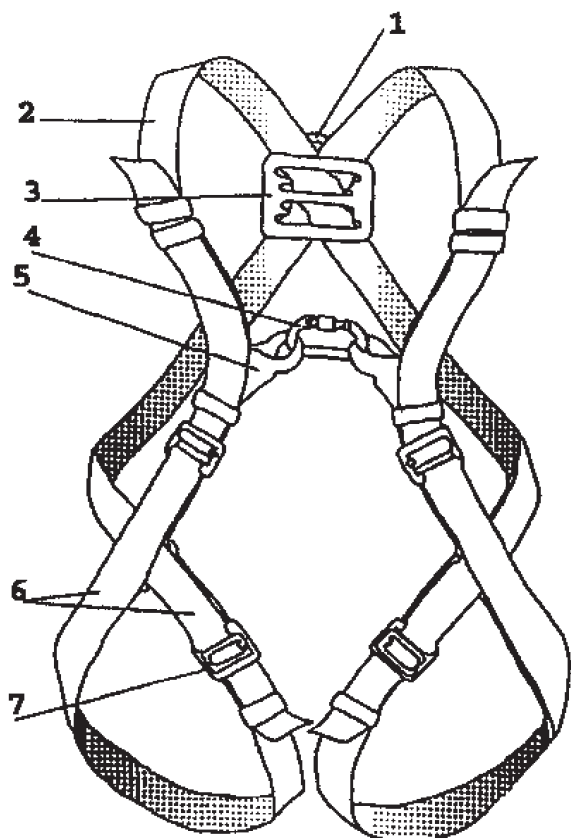

Рис. 1. Пояс запобіжний лямковий з наспинним і нагрудним страхувальними вузлами 2ПЛ:

- 1 – наспинний страхувальний вузол;
- 2 – плечові лямки;
- 3 – пластинка;
- 4 – карабін;
- 5 – нагрудний страхувальний вузол;
- 6 – ножні лямки;
- 7 – пряжки

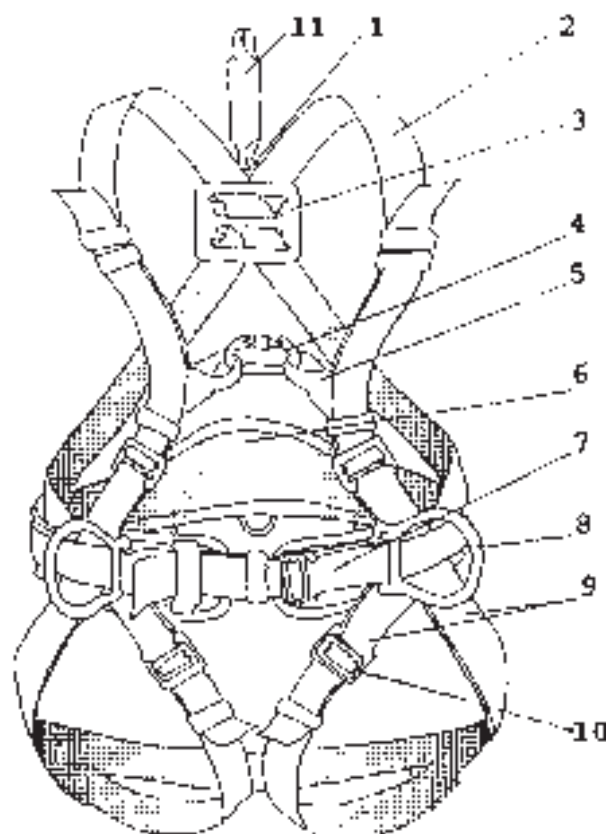

Рис. 2. Пояс запобіжний лямковий з наспинним, нагрудним і боковими страхувальними вузлами 2ПЛ-К:

- 1 – наспинний страхувальний вузол;
- 2 – плечові лямки;
- 3 – пластинка;
- 4 – карабін;
- 5 – нагрудний страхувальний вузол;
- 6 – пасок;
- 7 – пояс;
- 8 – бокові страхувальні вузли;
- 9 – ножні лямки;
- 10 – пряжки;
- 11 – подовжувач наспинного страхувального вузла

Додаток 3 до п. 1.3
Інструкції з охорони праці
під час виконання робіт на висоті
з використанням спеціальних страхувальних засобів

ПОЯС ЗАПОБІЖНИЙ БЕЗЛЯМКОВИЙ:

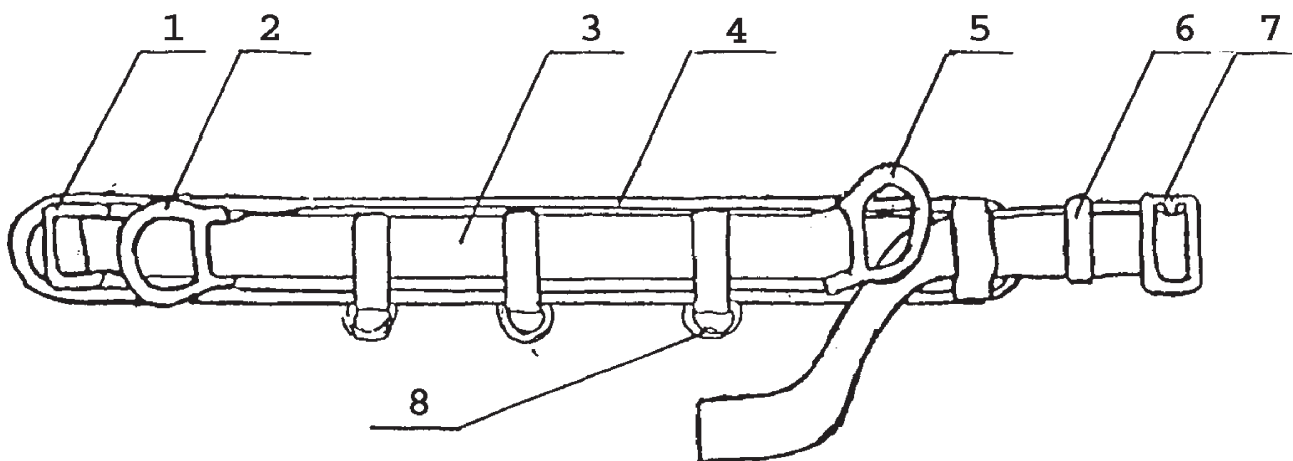

Рис. 1. Пояс запобіжний безлямковий:

1 – рамка; 2, 5 – бокові кільця; 3 – пояс; 4 – пасок; 6 – хомутик;
7 – пряжка; 8 – кільця для підвішування інструменту та приладдя

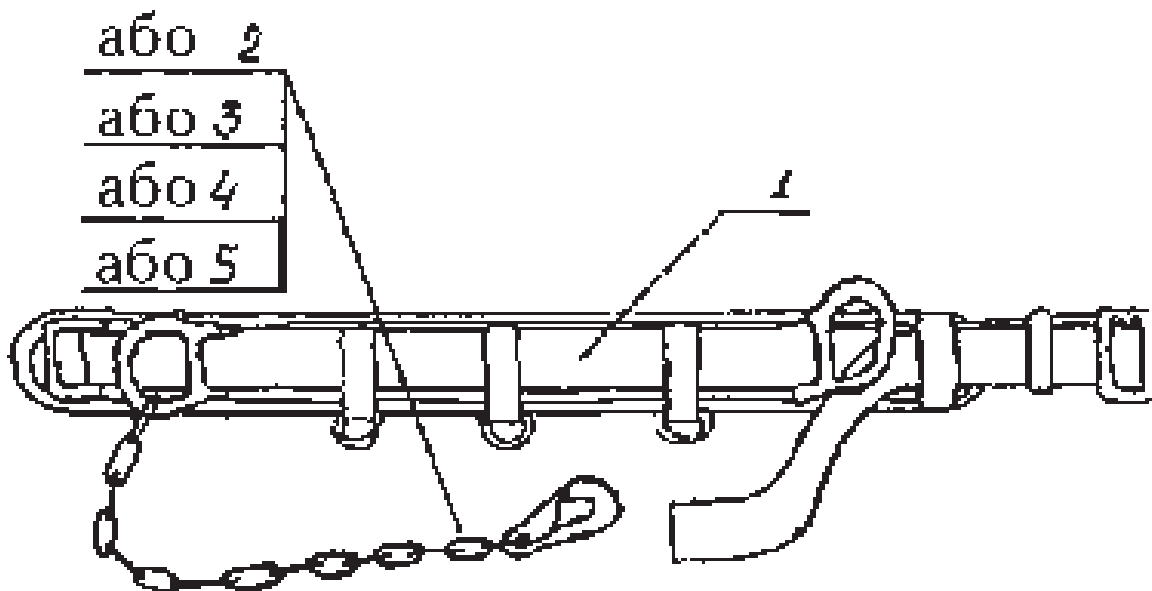

Рис. 2. Пояс запобіжний безлямковий з різними фалами:

1 – пояс безлямковий;
2 – зі стропом із металевого ланцюга (2ПБ); 3 – зі стропом із капронового каната (3ПБ);
4 – зі стропом із капронової стрічки (4ПБ); 5 – зі стропом із металевого каната (5ПБ)

Додаток 4 до п. 1.3
Інструкції з охорони праці
під час виконання робіт на висоті
з використанням спеціальних страхувальних засобів

ПРИЛАДДЯ

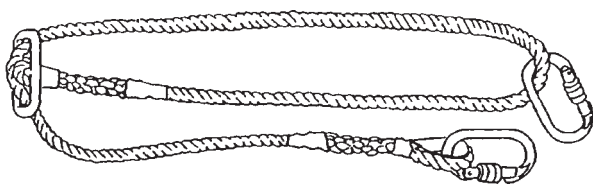

Рис. 1. Строп регульований із неметалевого каната

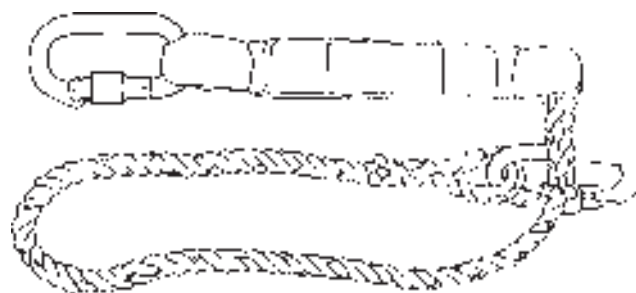

Рис. 2. Строп з амортизатором

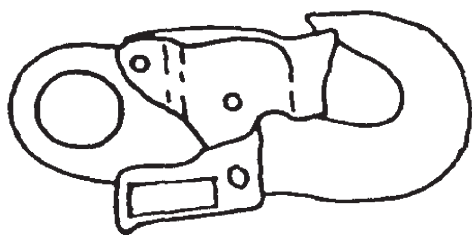

Рис. 3. Карабіни типу «гак» з різними розмірами зівів

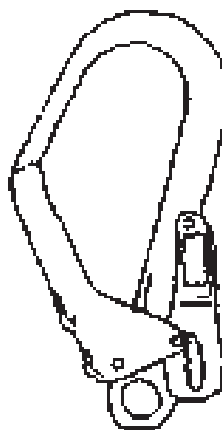

Рис. 4. Карабін типу «вушко»

Додаток 5 до п. 1.13
Інструкції з охорони праці
під час виконання робіт на висоті
з використанням спеціальних страховальних засобів

ЗРАЗОК

_____ (назва підприємства, організації)

НАРЯД-ДОПУСК

на виконання робіт з підвищеною небезпекою

від «__» _____ 200__ р.

НАРЯД

1. Виконавцю робіт _____

з бригадою у складі _____ чоловік виконати такі роботи: _____

_____ (назва робіт, місце виконання)

2. Необхідні для виконання робіт:

матеріали _____

інструменти _____

захисні засоби _____

3. Під час підготування і виконання робіт ужити таких заходів безпеки: _____ (перелічуються основні заходи

_____ і засоби щодо створення безпечних умов праці)

4. Особливі умови: _____

5. Початок робіт: _____ год _____ хв «__» _____ 200__ р.

Закінчення робіт: _____ год _____ хв «__» _____ 200__ р.

Режим роботи _____

(одно-, дво-, тризмінний)

6. Виконавцем призначено _____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

7. Наряд-допуск видав: _____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

8. Наряд-допуск прийняв: _____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

Керівник робіт _____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

9. Заходи безпеки праці та порядок виконання робіт узгоджені:

відповідальна особа підприємства (цеху, ділянки), на якому виконуються роботи _____

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

ДОПУСК

1. Інструктаж щодо заходів безпеки на робочому місці згідно з інструкцією _____

_____ (назва інструкції або короткий зміст інструктажу)

провели:

Керівник робіт _____ «__» _____ 200__ р.
(прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

Відповідальна особа підприємства, на якому виконуються роботи _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

2. Інструктаж пройшли члени бригади:

Прізвище, ім'я, по батькові	Професія, розряд	Дата	Підпис особи, яка пройшла інструктаж

3. Робоче місце та умови праці перевірені. Заходи безпеки, зазначені у наряді-допуску, забезпечені, дозволяю стати до роботи

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові відповідальної особи підприємства, на якому виконуються роботи, дата, підпис)

Керівник робіт _____ (прізвище, ім'я, по батькові, дата, підпис)

Виконавець робіт _____ (прізвище, ім'я, по батькові, дата, підпис)

4. Роботу розпочато _____ год _____ хв « ____ » _____ 200__ р.

Керівник робіт _____ (прізвище, ім'я, по батькові, дата, підпис)

5. Роботи закінчені, робочі місця перевірені (матеріали, інструменти, приладдя тощо прибрані), люди виведені із зони виконання робіт.

Наряд закрито _____ год _____ хв « ____ » _____ 200__ р.

Виконавець робіт _____ (прізвище, ім'я, по батькові, дата, підпис)

Відповідальна особа підприємства, на якому виконуються роботи _____ (прізвище, ім'я, по батькові, дата, підпис)

Додаток Б. до п. 2.1.2
Інструкції з охорони праці
під час виконання робіт на висоті
з використанням спеціальних страхувальних засобів

**ЗРАЗОК
ЖУРНАЛ
огляду елементів спеціальних страхувальних засобів**

Підприємство _____
Виробнича діляниця _____

№ п/п	Назва елементів	Дата і час огляду	Результат огляду (придатний, не придатний)	Прізвище особи, яка здійснювала огляд	Підпис

Примітка. Огляд елементів спеціальних страхувальних засобів проводиться керівником і виконавцем робіт щоденно перед початком робіт.

Затверджено
постановою Кабінету Міністрів України
25 серпня 2004 р. № 1112

ПОРЯДОК

РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ, ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ І АВАРІЙ НА ВИРОБНИЦТВІ НПАОП 0.00-6.02-04

(Продовження, початок у № 1, 2006).

46. Спеціальна комісія зобов'язана:

- обстежити місце, де стався нещасний випадок, одержати письмові чи усні пояснення від роботодавця і його представників, посадових осіб, працівників підприємства, потерпілого, якщо це можливо, опитати інших осіб – свідків нещасного випадку та осіб, причетних до нього;
- визначити відповідність умов праці та її безпеки вимогам законодавства про охорону праці;
- з'ясувати обставини і причини нещасного випадку;
- визначити, чи пов'язаний цей випадок з виробництвом;
- установити осіб, які допустили порушення вимог законодавства про охорону праці, а також розробити заходи щодо запобігання подібним нещасним випадкам;
- зустрітися з потерпілими або членами їх сімей чи особами, які представляють їх інтереси, з метою розгляду питань щодо розв'язання соціальних проблем, які виникли внаслідок нещасного випадку, внесення пропозицій щодо їх розв'язання відповідним органам, а також дати потерпілим (членам їх сімей, особам, які представляють інтереси потерпілих) роз'яснення щодо їх прав у зв'язку з настанням нещасного випадку.

47. У разі потреби у проведенні лабораторних досліджень, випробувань, технічних розрахунків, експертизи для встановлення причини нещасного випадку і розроблення заходів щодо запобігання подібним випадкам роботодавець зобов'язаний за рішенням спеціальної комісії утворити експертну комісію із залученням до її роботи за рахунок коштів підприємства експертів – спеціалістів науково-дослідних, проектно-конструкторських, експертних та інших організацій, органів виконавчої влади та державного нагляду за охороною праці.

Після ознайомлення з необхідними матеріалами, обстеження місця події та проведення лабораторних досліджень, випробувань, технічних розрахунків, експертизи експертна комісія складає висновок, у якому стисло викладаються обставини, визначаються причини нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), зазначаються допущені порушення вимог нормативно-правових актів з охорони праці, а також заходи щодо запобігання подібним нещасним випадкам.

48. Медичні заклади, заклади судово-медичної експертизи, органи прокуратури і внутрішніх справ та інші органи зобов'язані безоплатно надавати на запит голови спеціальної комісії відповідні матеріали та висновки, що стосуються нещасного випадку, у визначені цим Порядком строки розслідування, а у випадках, коли необхідні висновки судово-гістологічної та судово-токсикологічної експертизи, – після проведення відповідних досліджень.

49. Під час спеціального розслідування роботодавець зобов'язаний:

- зробити у разі необхідності фотознімки місця, де стався нещасний випадок, пошкоджених об'єктів, машин, механізмів, устаткування, інструменту, а також надати спеціальній комісії технічну документацію та інші необхідні матеріали;
- створити належні умови для роботи спеціальної комісії, забезпечити її для цілей розслідування транспортними засобами, засобами зв'язку, службовими приміщеннями;
- організувати у разі розслідування випадків гострого професійного захворювання (отруєння) медичне обстеження працівників відповідної ділянки підприємства;
- забезпечити проведення необхідних лабораторних досліджень, випробувань, технічних розрахунків, експертизи тощо;
- організувати друкування, тиражування і оформлення в необхідній кількості матеріалів спеціального розслідування, передбачених пунктом 54 цього Порядку.

50. Роботодавець, працівником якого є потерпілий, компенсує витрати, пов'язані з діяльністю спеціальної комісії та залучених до її роботи спеціалістів. Відшкодування витрат на відрядження працівників, які є членами спеціальної комісії або залучені до її роботи, роботодавець здійснює в розмірах, передбачених нормами відшкодування витрат на відрядження за рахунок валових витрат, шляхом переказу відповідної суми на реєстраційні рахунки, відкриті в органах Державного казначейства бюджетним установам, та поточні рахунки, відкриті у банківських установах на території України суб'єктами господавання.

51. За результатами спеціального розслідування складаються акт форми Н-5, акт форми Н-1 стосовно кожного потерпілого, нещасний випадок з яким визнано таким, що пов'язаний з виробництвом, або форми НПВ в іншому випадку, карта форми П-5 стосовно кожного потерпілого у разі настання гострого професійного захворювання (отруєння), пов'язаного з виробництвом, а також оформляються інші матеріали спеціального розслідування, передбачені пунктами 54 і 55 цього Порядку.

Кількість примірників акта форми Н-5, акта форми Н-1 (або форми НПВ), карти форми П-5 визначається залежно від кількості потерпілих та органів, яким зазначені документи надсилаються відповідно до пунктів 56 і 57 цього Порядку.

В акті спеціального розслідування нещасного випадку, який стався внаслідок аварії, зазначається її категорія.

Примірники актів форми Н-5, форми Н-1 (або форми НПВ) підписуються головою і всіма членами спеціальної комісії протягом п'яти днів після оформлення матеріалів спеціального розслідування. У разі незгоди із змістом акта форми Н-5, форми Н-1 (або форми НПВ) член

комісії письмово викладає окрему думку, яка додається до акта і є його невід'ємною частиною, про що зазначається в акті форми Н-5.

52. У разі коли комісія із спеціального розслідування випадку зникнення працівника під час виконання ним трудових обов'язків з урахуванням конкретних обставин дійде висновку, що зникнення працівника зумовлено настанням нещасного випадку, пов'язаного з виробництвом, акт форми Н-5 з таким висновком комісії видається сім'ї цього працівника або особі, яка представляє його інтереси, для звернення до суду із заявою про оголошення працівника померлим.

Після оголошення судом працівника померлим орган Держнагляд-охоронпраці, який призначив комісію із спеціального розслідування цього випадку, відповідно до акта форми Н-5 визнає цей випадок пов'язаним з виробництвом, складає акт форми Н-1, а роботодавець бере цей випадок на облік в установленому порядку.

53. Керівник органу Держнаглядохоронпраці або Держатомрегулювання, який призначив спеціальну комісію, повинен розглянути і затвердити примірники актів форми Н-5 та форми Н-1 (або форми НПВ) протягом доби після надходження матеріалів спеціального розслідування.

На вимогу потерпілого або особи, яка представляє його інтереси, голова спеціальної комісії зобов'язаний ознайомити їх з документами, що містяться в матеріалах спеціального розслідування.

54. До матеріалів спеціального розслідування належать:

- копія рішення Кабінету Міністрів України про створення комісії з розслідування групового нещасного випадку (аварії з потерпілими), якщо воно приймалось;

- копія наказу органу Держнаглядохоронпраці або Держатомрегулювання про призначення спеціальної комісії;

- примірник акта форми Н-5;

- примірник акта форми Н-1 (або форми НПВ) стосовно кожного потерпілого, примірник карти форми П-5 стосовно кожного потерпілого у разі виявлення гострого професійного захворювання (отруєння), пов'язаного з виробництвом;

- протокол огляду місця, де стався нещасний випадок, згідно з додатком 10;

- ескіз місця, де стався нещасний випадок, згідно з додатком 11, необхідні плани, схеми, фотознімки такого місця, пошкоджених об'єктів, машин, механізмів, устаткування, інструменту тощо;

- висновок експертної комісії, якщо вона утворювалася, та висновок експертизи (науково-технічної, медичної тощо), якщо вона проводилася;

- медичний висновок про причини смерті або характер і ступінь тяжкості травми потерпілого, а також про стан алкогольного, токсичного чи наркотичного сп'яніння;

- висновок лікувально-профілактичного закладу про розслідування випадків виявлення гострих професійних захворювань (отруєнь), результати санітарно-гігієнічних досліджень факторів виробничого середовища і трудового процесу, проведених установами, організаціями, лабораторіями, яким надано право проводити такі дослідження (у разі їх проведення);

- протоколи рішень спеціальної комісії про розподіл функцій між членами цієї комісії та про призначення експертної комісії;

- протоколи опитування та пояснювальні записки потерпілих, свідків та інших осіб, причетних до нещасного випадку, згідно з додатком 12;

- копії документів про проходження потерпілим навчання та інструктажів з охорони праці;

- витяги із законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, вимоги яких були порушені;

- копії приписів, протоколів про адміністративні правопорушення, що стосуються нещасного випадку, виданих роботодавцем посадовими особами органів державного нагляду за охороною праці до настання нещасного випадку і під час його розслідування;

- довідка про матеріальну шкоду, заподіяну внаслідок настання нещасного випадку, та надання потерпілому чи членам його сім'ї матеріальної допомоги.

55. Спеціальне розслідування випадку смерті працівника на підприємстві проводиться з урахуванням вимог пунктів 15 і 17 цього Порядку.

Матеріали спеціального розслідування випадку смерті працівника на підприємстві повинні містити:

- копію наказу органу Держнаглядохоронпраці або Держатомрегулювання про призначення комісії із спеціального розслідування цього випадку;

- примірник акта форми Н-5;

- примірник акта форми Н-1 (або форми НПВ) стосовно потерпілого, примірник карти форми П-5 стосовно потерпілого у разі настання гострого професійного захворювання (отруєння), пов'язаного з виробництвом;

- протокол огляду місця, де стався такий випадок, за встановленою формою;

- медичний висновок про причини смерті, а також про стан алкогольного, токсичного чи наркотичного сп'яніння;

- інші документи залежно від обставин і причин цього випадку.

56. Роботодавець у п'ятиденний строк після затвердження акта форми Н-5 зобов'язаний:

- видати наказ про виконання запропонованих спеціальною комісією заходів та запобігання виникненню подібних випадків, який обов'язково додається до матеріалів спеціального розслідування, а також притягнути згідно із законодавством до відповідальності працівників, які допустили порушення вимог законодавства про охорону праці, посадових (робочих) інструкцій. Про виконання запропонованих заходів роботодавець повідомляє у письмовій формі органи, які брали участь у розслідуванні, у зазначені в акті форми Н-5 строки;

- надіслати за рахунок підприємства копії матеріалів, зазначених у пунктах 54 і 55 цього Порядку, органам прокуратури, іншим органам, представники яких брали участь у спеціальному розслідуванні, Держнаглядохоронпраці, Національному науково-дослідному інституту охорони праці, виконавчій дирекції Фонду, а у разі розслідування випадків виявлення гострого професійного захворювання (отруєння) – також установі державної санітарно-епідеміологічної служби, яка обслуговує підприємство, працівником якого є потерпілий.

Примірник затвердженого акта форми Н-5 разом з примірником затвердженого акта форми Н-1 (або форми НПВ), примірником карти форми П-5 – у разі гострого професійного захворювання (отруєння) надсилається:

- потерпілому, членам його сім'ї або особі, яка представляє його інтереси;

- робочому органу виконавчої дирекції Фонду за місцезнаходженням підприємства;

- територіальному органу Держнаглядохоронпраці за місцезнаходженням підприємства. Примірник матеріалів спеціального розслідування залишається на підприємстві та зберігається відповідно до пункту 24 цього Порядку.

57. У разі спеціального розслідування нещасного випадку, що стався з особою, яка забезпечує себе роботою самостійно, примірник затвердженого акта форми Н-5 разом з примірником затвердженого акта форми Н-1 або форми НПВ, примірник карти форми П-5 – у разі виявлення гострого професійного захворювання (отруєння) у п'ятиденний строк з моменту затвердження акта форми Н-5 надсилаються:

– потерпілому, членам його сім'ї або особі, яка представляє його інтереси;

– робочому органу виконавчої дирекції Фонду, в якому зареєстровано особу, яка забезпечує себе роботою самостійно, разом з примірником інших матеріалів спеціального розслідування.

Копії матеріалів спеціального розслідування надсилаються органам прокуратури, іншим органам, представники яких брали участь у спеціальному розслідуванні.

У разі виявлення гострого професійного захворювання (отруєння) копія акта форми Н-1 надсилається разом з примірником карти форми П-5 також до установи державної санітарно-епідеміологічної служби за місцем настання нещасного випадку, яка веде облік випадків гострих професійних захворювань (отруєнь).

58. У разі надходження скарги або незгоди з висновками спеціальної комісії щодо обставин та причин нещасного випадку керівник Держнаглядохоронпраці або його територіального органу з метою забезпечення об'єктивності спеціального розслідування має право призначити повторне (додаткове) спеціальне розслідування такого випадку спеціальною комісією в іншому складі і за результатами її роботи скасувати висновки попередньої спеціальної комісії, вжити заходів до активізації роботи щодо запобігання виникненню подібних випадків, притягнення до відповідальності посадових осіб підприємства та органів Держнаглядохоронпраці, які порушили вимоги законодавства про охорону праці.

59. У разі незгоди роботодавця, потерпілого або члена його сім'ї чи особи, яка представляє його інтереси, із змістом затвердженого акта форми Н-5, форми Н-1 (або форми НПВ) рішення спеціальної комісії може бути оскаржено у судовому порядку.

60. Орган, до сфери управління якого належить підприємство, а у разі його відсутності – місцева держадміністрація після одержання матеріалів спеціального розслідування повинні розглянути обставини і причини нещасного випадку і за результатами розгляду розробити заходи щодо запобігання подібним випадкам.

61. За зверненням Держнаглядохоронпраці та його територіальних органів органи прокуратури надають їм інформацію про рішення, прийняте за розглядом матеріалів спеціального розслідування.

62. У разі виявлення під час проведення спеціального розслідування ознак злочину керівники Держнаглядохоронпраці та його територіальних органів зобов'язані передавати в установленому порядку матеріали органам прокуратури для притягнення винних осіб до відповідальності.

ЗВІТНІСТЬ ТА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НЕЩАСНІ ВИПАДКИ, АНАЛІЗ ЇХ ПРИЧИН

63. Роботодавець на підставі актів форми Н-1 та форми НПВ подає відповідним організаціям державну статистичну звітність про потерпілих за формою, затвердженою Держкомстатом, та несе відповідальність за її достовірність.

64. Роботодавець зобов'язаний проводити аналіз причин нещасних випадків за підсумками кварталу, півріччя і року та розробляти і виконувати заходи щодо запобігання подібним випадкам.

65. Органи, до сфери управління яких належать підприємства, місцеві держадміністрації зобов'язані на підставі актів форми Н-1 проводити аналіз обставин і причин нещасних випадків за підсумками кожного півріччя і року в цілому, доводити його результати до відома підприємств, що належать до сфери їх управління, а також розробляти і виконувати заходи щодо запобігання подібним випадкам.

66. Органи державного управління охороною праці, органи державного нагляду за охороною праці, виконавча дирекція Фонду та її робочі органи, профспілки перевіряють в межах своєї компетенції ефективність роботи з профілактики нещасних випадків.

67. Підприємства та органи, до сфери управління яких вони належать, а також робочі органи виконавчої дирекції Фонду ведуть облік усіх нещасних випадків.

Держнаглядохоронпраці, інші центральні органи виконавчої влади, місцеві держадміністрації ведуть оперативний облік нещасних випадків, які підлягають спеціальному розслідуванню.

Органи державної пожежної охорони ведуть облік осіб, які постраждали під час пожеж, а установи державної санітарно-епідеміологічної служби та робочі органи виконавчої дирекції Фонду – облік осіб, які постраждали від гострих професійних захворювань (отруєнь).

Збирання статистичних даних та розроблення форм державної статистичної звітності про осіб, які постраждали від нещасних випадків на підприємствах, здійснюють органи державної статистики.

РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ОБЛІК ВИПАДКІВ ХРОНІЧНИХ ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРУВАНЬ І ОТРУЄНЬ

68. Усі виявлені випадки хронічних професійних захворювань і отруєнь (далі – професійні захворювання) підлягають розслідуванню.

Професійний характер захворювання визначається експертною комісією у складі спеціалістів спеціалізованого лікувально-профілактичного закладу згідно з переліком, що затверджується МОЗ.

У разі необхідності до роботи експертної комісії залучаються спеціалісти (представники) підприємства, робочого органу виконавчої дирекції Фонду за місцезнаходженням підприємства, первинної організації профспілки, членом якої є потерпілий, або уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці, якщо хворий не є членом профспілки.

69. Віднесення захворювання до професійного проводиться відповідно до процедури встановлення зв'язку захворювання з умовами праці згідно з додатком 13.

70. Зв'язок професійного захворювання з умовами праці працівника визначається на підставі клінічних даних і санітарно-гігієнічної характеристики умов праці, що складається установою державної санітарно-епідеміологічної служби, яка обслуговує підприємство, де працює хворий, за участю спеціалістів (представників) підприємства, первинної організації профспілки, членом якої є хворий, або уповноваженої найманими працівниками особи з питань охорони праці, якщо хворий не є членом профспілки, та робочого органу виконавчої дирекції Фонду за місцезнаходженням підприємства. Санітарно-гігієнічна характеристика видається на запит керівника лікувально-профілактичного закладу, що обслуговує підприємство, або спеціаліста з професійної патології міста (області, Автономної Республіки Крим), завідуючого відділенням професійної патології миської (обласної, Автономної Республіки Крим) лікарні.

Порядок складення та вимоги до санітарно-гігієнічної характеристики умов праці затверджуються МОЗ.

71. У разі підозри на професійне захворювання лікувально-профілактичний заклад направляє працівника з відповідними документами, перелік яких визначено процедурою встановлення зв'язку захворювання з умовами праці згідно з додатком 13, на консультацію до головного спеціаліста з професійної патології міста, області, Автономної Республіки Крим.

72. Для встановлення діагнозу і зв'язку захворювання з впливом шкідливих виробничих факторів і трудового процесу головний спеціаліст з професійної патології міста, області, Автономної Республіки Крим (штатний або позаштатний) направляє хворого до спеціалізованого лікувально-профілактичного закладу.

До такого закладу направляється для встановлення діагнозу також хворий, який проходив обстеження в іншому науково-дослідному інституті медичного профілю.

Спеціалізовані лікувально-профілактичні заклади проводять амбулаторне та стаціонарне обстеження працівників за відповідним направленням. Відповідальність за встановлення діагнозу щодо хронічних професійних захворювань, перелік яких визначено Кабінетом Міністрів України, покладається на керівників цих закладів.

73. Перелік спеціалізованих лікувально-профілактичних закладів, які мають право встановлювати діагноз щодо професійних захворювань, через кожні п'ять років переглядається та затверджується МОЗ.

74. У спірних випадках для остаточного вирішення питання про наявність професійного захворювання особа направляється до Інституту медицини праці Академії медичних наук (м. Київ). У разі незгоди хворого або роботодавця з рішенням Інституту щодо встановлення діагнозу і зв'язку захворювання із впливом шкідливих виробничих факторів і трудового процесу воно може бути оскаржено в судовому порядку.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПРОФЕСІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ПРИЧИН ВИНИКНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ

75. Спеціалізованими лікувально-профілактичними закладами стосовно кожного хворого складається повідомлення за формою П-3 згідно з додатком 14. Протягом трьох діб після встановлення діагнозу це повідомлення надсилається роботодавцю та керівнику підприємства, шкідливі виробничі фактори на якому призвели до виникнення професійного захворювання, установі державної санітарно-епідеміологічної служби, яка обслуговує це підприємство, робочому органу виконавчої дирекції Фонду за місцезнаходженням підприємства.

У разі реорганізації підприємства, шкідливі виробничі фактори на якому призвели до настання професійного захворювання, зазначене повідомлення надсилається правонаступнику.

76. Роботодавець організовує розслідування причин виникнення професійного захворювання та наказом призначає комісію з розслідування причин виникнення професійного захворювання (далі – комісія з розслідування), до складу якої входять представник установи державної санітарно-епідеміологічної служби, яка обслуговує підприємство (голова комісії), представники лікувально-профілактичного закладу, що обслуговує підприємство, підприємства, працівником якого є потерпілий, первинної організації профспілки, членом якої є потерпілий, або уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці, якщо потерпілий не є членом профспілки, робочого органу виконавчої дирекції Фонду за місцезнаходженням під-

приємства. До розслідування в разі потреби можуть залучатися представники інших органів.

Розслідування випадку професійного захворювання проводиться протягом десяти робочих днів після надходження повідомлення за формою П-3.

У розслідуванні причин професійного захворювання інфекційної та паразитарної етіології обов'язково беруть участь фахівці з епідеміології та паразитології установи державної санітарно-епідеміологічної служби, яка обслуговує підприємство.

У разі потреби роботодавець продовжує за поданням голови комісії з розслідування строк розслідування, але не більше ніж на один місяць. Копія наказу надсилається всім членам комісії.

Розслідування причин двох та більше професійних захворювань, на які страждає одна особа, проводиться у міру встановлення професійного характеру цих захворювань за наявності повідомлення. В акті розслідування зазначається, чи раніше у цієї особи було виявлено професійне захворювання, діагноз, рік його виявлення.

77. Роботодавець зобов'язаний подати комісії з розслідування дані санітарно-гігієнічних досліджень факторів виробничого середовища і трудового процесу, важкості та напруженості праці на робочому місці, нормативні документи (ДСТУ, ГОСТ тощо), технологічні регламенти виробництва, відомості про професійні обов'язки працівника, забезпечити комісію приміщенням, транспортними засобами і засобами зв'язку, організувати друкування, розмноження і оформлення в необхідній кількості матеріалів розслідування.

У разі відсутності даних санітарно-гігієнічних досліджень факторів виробничого середовища і трудового процесу, важкості та напруженості праці на робочому місці, шкідливі виробничі фактори на якому призвели до настання професійного захворювання, роботодавець за власні кошти негайно організовує дослідження умов праці. Якщо робоче місце потерпілого не збереглося, використовуються результати дослідження факторів виробничого середовища і трудового процесу та санітарно-гігієнічна характеристика аналогічного робочого місця.

78. Комісія з розслідування зобов'язана:

- розробити програму розслідування причин виникнення професійного захворювання;
- розподілити функції між членами комісії;
- розглянути питання про необхідність залучення до її роботи експертів;
- провести розслідування обставин та причин виникнення професійного захворювання;
- скласти акт розслідування хронічного професійного захворювання за формою П-4 (далі – акт форми П-4) згідно з додатком 15, у якому відобразити заходи щодо запобігання розвитку професійного захворювання та забезпечення нормалізації умов праці, а також установити осіб, які не виконали відповідні вимоги законодавства про охорону праці і про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

У разі коли роботодавець або інші члени комісії відмовляються підписати акт форми П-4, складається відповідний акт, який є невід'ємною частиною акта форми П-4.

Акт форми П-4 затверджує головний державний санітарний лікар області (міста, району), на водному, повітряному, залізничному транспорті, Міноборони, МВС, СБУ, Адміністрації Держприкордонслужби, Державного департаменту з питань виконання покарань, Державного лікувально-оздоровчого управління, якому підпорядкована установа державної санітарно-епідеміологічної служби, яка обслуговує підприємство.

79. Комісія з розслідування проводить гігієнічну оцінку умов праці працівника за матеріалами раніше проведених атестацій робочих місць, результатів обстежень і досліджень, проведених відповідними установами державної санітарно-епідеміологічної служби або санітарними лабораторіями, атестованими в установленому порядку МОЗ, вивчає приписи органів державного нагляду за охороною праці, подання посадових осіб робочих органів виконавчої дирекції Фонду, інструкції з охорони праці працівника, акти проходження планових періодичних медичних оглядів, накази та розпорядження адміністрації підприємства про порушення працівником вимог правил та інструкцій з охорони праці, строків проходження періодичних медичних оглядів, картки обліку індивідуальних доз опромінення на робочих місцях джерелами радіаційного випромінювання, одержує письмові пояснення посадових осіб, інших працівників з питань, пов'язаних з розслідуванням причин професійного захворювання.

80. Акт форми П-4 складається комісією з розслідування у шести примірниках протягом трьох діб після закінчення розслідування та надсилається роботодавцем потерпілому, лікувально-профілактичному закладу, що обслуговує це підприємство, робочому органу виконавчої дирекції Фонду та первинній організації профспілки, членом якої є потерпілий, або уповноваженій найманими працівниками особи з питань охорони праці, якщо потерпілий не є членом профспілки. Примірник акта надсилається установі державної санітарно-епідеміологічної служби, яка обслуговує підприємство, для аналізу і контролю за виконанням заходів.

Примірник акта форми П-4 залишається на підприємстві та зберігається відповідно до вимог пункту 24 цього Порядку.

81. Роботодавець зобов'язаний у п'ятиденний строк після закінчення розслідування причин професійного захворювання розглянути його матеріали та видати наказ про заходи щодо запобігання професійним захворюванням, а також про притягнення до відповідальності осіб, з вини яких допущено порушення санітарних норм і правил, що призвели до виникнення професійного захворювання.

Про виконання запропонованих комісією з розслідування заходів щодо запобігання професійним захворюванням роботодавець письмово інформує установу державної санітарно-епідеміологічної служби, яка обслуговує підприємство, протягом зазначеного в акті форми П-4 строку.

У разі втрати працівником працездатності внаслідок професійного захворювання лікувально-профілактичний заклад, що обслуговує підприємство, працівником якого є потерпілий, направляє потерпілого на медико-соціальну експертну комісію для встановлення ступеня втрати ним професійної працездатності.

82. Контроль за своєчасністю і об'єктивністю розслідування причин професійних захворювань, документальним оформленням, виконанням заходів щодо усунення причин здійснюють установи державної санітарно-епідеміологічної служби, робочі органи виконавчої дирекції Фонду, профспілки та уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці відповідно до їх компетенції.

РОЗСЛІДУВАННЯ ПРИЧИН ВИНИКНЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРУВАНЬ У ПРАЦІВНИКІВ, НАПРАВЛЕНИХ НА РОБОТУ ЗА МЕЖІ ПІДПРИЄМСТВА

83. Розслідування причин виникнення професійних захворювань у працівників, направлених на роботу за межі підприємства, проводиться комісією з розслідування під головуванням представника установи державної санітарно-епідеміологічної служби, яка обслуговує

підприємство, шкідливі виробничі фактори на якому призвели до виникнення професійного захворювання.

84. Підприємство, де виявлено професійне захворювання, повинне повідомити про це підприємство, працівником якого є потерпілий, та робочий орган виконавчої дирекції Фонду.

У роботі комісії з розслідування такого випадку обов'язково бере участь представник підприємства, працівником якого є потерпілий, робочого органу Фонду за місцезнаходженням цього підприємства та профспілки, членом якої є потерпілий, або уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці, якщо потерпілий не є членом профспілки.

85. Реєстрація та облік професійних захворювань у працівників, які направлені на роботу за межі підприємства, здійснюється підприємством, працівником якого є потерпілий, робочим органом виконавчої дирекції Фонду за місцезнаходженням цього підприємства та установою державної санітарно-епідеміологічної служби, яка обслуговує підприємство.

РОЗСЛІДУВАННЯ ПРИЧИН ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРУВАНЬ У НЕПРАЦЮЮЧИХ ПЕНСІОНЕРІВ, А ТАКОЖ У ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ЗМІНИЛИ МІСЦЕ РОБОТИ ТА ПРОЖИВАННЯ

86. Встановлення професійного захворювання у осіб, які працювали за межами України на підприємствах колишнього СРСР, проводиться згідно з пунктами 71–75 цього Порядку на підставі нотаріально завіреної копії трудової книжки.

У разі виявлення професійного захворювання у непрацюючих пенсіонерів, які працювали на території України, розслідування проводиться згідно з пунктами 75–81 цього Порядку на підприємстві, причетному до настання професійного захворювання.

87. Підтверджені випадки професійних захворювань у працівників, які змінили місце роботи, або у непрацюючих пенсіонерів підлягають реєстрації та обліку на останньому підприємстві, де були умови для виникнення професійного захворювання (незалежно від стажу роботи на ньому), у робочому органі виконавчої дирекції Фонду за місцезнаходженням цього підприємства та в установі державної санітарно-епідеміологічної служби, яка обслуговує підприємство.

РЕЄСТРАЦІЯ ТА ОБЛІК ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРУВАНЬ

88. Реєстрація та облік професійних захворювань ведеться в журналі згідно з додатком 16:

– на підприємстві, у робочих органах виконавчої дирекції Фонду та в установах державної санітарно-епідеміологічної служби, на підставі повідомлень про професійні захворювання та актів форми П-4;

– у лікувально-профілактичних закладах на підставі медичної картки амбулаторного хворого, виписки з історії хвороби, діагнозу, встановленого під час обстеження в стаціонарі, а також повідомлення про професійне захворювання.

До цього журналу також вносяться дані щодо працездатності кожного працівника, в якого виявлено професійне захворювання.

У разі виявлення кількох професійних захворювань потерпілий реєструється в журналі один раз із зазначенням усіх діагнозів.

Професійні захворювання, виявлені в осіб, які приїхали на постійне проживання в Україну з інших країн, реєструються лікувально-профілактичними закладами, установами державної санітарно-епідеміологічної служби та робочими органами виконавчої дирекції Фонду за

місцем проживання потерпілого в Україні, а розслідування причин цих професійних захворювань проводиться в порядку, передбаченому міжнародними договорами України.

89. Установи державної санітарно-епідеміологічної служби на підставі актів форми П-4 складають карти форми П-5, які зберігаються протягом 45 років в цих установах та МОЗ.

90. Порядок збирання та передачі інформації для автоматизованої системи обліку і аналізу професійних захворювань визначається МОЗ.

91. Карти форми П-5 щороку до 1 лютого і 1 серпня надсилаються МОЗ.

92. Форми державної статистичної звітності щодо професійних захворювань затверджуються МОЗ.

РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ОБЛІК АВАРІЙ

93. Розслідування проводиться у тому разі, коли сталася:

1) аварія першої категорії, внаслідок якої:

- загинуло 5 чи травмовано 10 і більше осіб;
- спричинено викид отруйних, радіоактивних та небезпечних речовин за межі санітарно-захисної зони підприємства;
- збільшилася концентрація забруднюючих речовин у навколишньому природному середовищі більш як у 10 разів;
- зруйновано будівлі, споруди чи основні конструкції об'єкта, що створило загрозу для життя і здоров'я працівників підприємства чи населення;

2) аварія другої категорії, внаслідок якої:

- загинуло до 5 чи травмовано від 4 до 10 осіб;
- зруйновано будівлі, споруди чи основні конструкції об'єкта, що створило загрозу для життя і здоров'я працівників цеху, дільниці підприємства з чисельністю працюючих 100 чоловік і більше.

Випадки порушення технологічних процесів, роботи устаткування, тимчасової зупинки виробництва внаслідок спрацювання автоматичних захисних блокувань та інші локальні порушення у роботі цехів, дільниць і окремих об'єктів, падіння опор та обрив проводів лінії електропередачі тощо не належать до аварій першої чи другої категорії і розслідуються відповідно до законодавства.

З метою врахування специфіки галузей, визначення переліку аварій першої чи другої категорії центральними органами виконавчої влади у разі потреби затверджуються власні документи про розслідування аварій за погодженням з Держнаглядохоронпраці.

94. Особа – свідок аварії повинна негайно повідомити про аварію безпосереднього керівника робіт або іншу посадову особу підприємства, які зобов'язані поінформувати роботодавця.

95. Роботодавець або особа, яка керує виробництвом під час зміни, зобов'язані діяти згідно з планом ліквідації аварії, вжити першочергових заходів для рятування потерпілих і подання їм медичної допомоги, запобігання подальшому розвитку аварії, встановлення меж небезпечної зони та обмеження доступу до неї людей.

96. Роботодавець зобов'язаний негайно повідомити про аварію територіальний орган Держнаглядохоронпраці, орган, до сфери управління якого належить підприємство, відповідну місцеву держадміністрацію, штаб цивільної оборони та з надзвичайних ситуацій, прокуратуру за місцем виникнення аварії і відповідний профспілковий орган, а в разі травмування або загибелі працівників також відповідний робочий орган виконавчої дирекції Фонду.

97. Розслідування аварії, що спричинила нещасні випадки, проводиться згідно з пунктами 3–62 цього Порядку.

Якщо з приводу розслідування аварії, що не спричинила нещасні

випадки, не прийнято спеціальне рішення Кабінету Міністрів України, розслідування проводиться комісіями, що утворюються:

– у разі аварії першої категорії – наказом центрального органу виконавчої влади чи розпорядженням місцевої держадміністрації за погодженням з відповідними органами державного нагляду за охороною праці і МНС;

– у разі аварії другої категорії – наказом керівника органу, до сфери управління якого належить підприємство, чи розпорядженням місцевої держадміністрації за погодженням з відповідними органами державного нагляду за охороною праці і МНС.

Головою комісії призначається представник органу, до сфери управління якого належить підприємство, або представник органу державного нагляду за охороною праці чи МНС.

98. У ході розслідування комісія визначає характер аварії, з'ясовує обставини і причини, встановлює факти порушення вимог законодавства про охорону праці, цивільної оборони, правил експлуатації устаткування та технологічних регламентів, визначає якість виконання будівельно-монтажних робіт або окремих вузлів і конструкцій, їх відповідність вимогам технічних і нормативних документів та проекту, встановлює осіб, що несуть відповідальність за виникнення аварії, визначає заходи щодо ліквідації її наслідків та запобігання таким випадкам.

99. Комісія зобов'язана протягом десяти робочих днів розслідувати обставини і причини аварії та скласти акт за формою Н-5 згідно з додатком 2. Шкода, заподіяна аварією, визначається з урахуванням наведених у додатку 17 відомостей про матеріальні втрати.

Залежно від характеру аварії у разі потреби зазначений строк може бути продовжений органом, який утворив комісію, з метою проведення додаткових досліджень або експертизи.

100. За результатами розслідування аварії роботодавець видає наказ, яким на підставі висновків комісії затверджує заходи щодо запобігання подібним аваріям і притягає згідно із законодавством до відповідальності працівників за порушення вимог законодавства про охорону праці.

Роботодавець згідно з вимогами законодавства з питань захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та охорони праці затверджує:

– план запобігання надзвичайним ситуаціям, у якому визначаються можливі аварії та інші надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру, прогнозуються наслідки, передбачаються заходи щодо їх ліквідації, строки виконання цих заходів, а також сили і засоби, що залучаються з цією метою;

– план ліквідації аварій (надзвичайних ситуацій), у якому визначаються всі можливі аварії та інші надзвичайні ситуації, дії посадових осіб і працівників підприємства у разі їх настання, обов'язки особового складу аварійно-рятувальних служб або працівників інших підприємств, які залучаються до ліквідації надзвичайних ситуацій.

101. Матеріали розслідування аварії складаються з документів, зазначених в пункті 54 цього Порядку, а також доповідної записки про роботу аварійно-рятувальних служб або підрозділів державної пожежної охорони, якщо вони залучалися до ліквідації цієї аварії.

102. Друкування, тиражування і оформлення в необхідній кількості матеріалів розслідування аварії проводить підприємство, де сталася аварія, яке в п'ятиденний строк після закінчення розслідування надсилає їх прокуратурі та органам, представники яких брали участь у розслідуванні.

У разі розслідування аварії, що не спричинила нещасних випадків, примірник акта форми Н-5 зберігається на підприємстві до завер-

шення виконання заходів, визначених комісією, але не менше ніж два роки.

103. Роботодавець зобов'язаний проаналізувати причини аварії та розробити заходи щодо запобігання таким випадкам.

104. У разі коли аварія сталася через проектні недоробки або конструктивні недоліки устаткування, для участі в роботі комісії залучаються представники підприємства-розробника.

Роботодавець зобов'язаний надіслати підприємствам – розробнику і виготовлювачу устаткування обґрунтовані рекламації, а їх копії – органам, до сфери управління яких належать підприємства (у разі відсутності таких органів – місцевій держадміністрації).

105. Облік аварій першої і другої категорій ведуть підприємства і органи державного управління охороною праці та органи державного нагляду за охороною праці з реєстрацією у журналі згідно з додатком 18.

Форми державної статистичної звітності щодо аварій затверджуються Держкомстатом за поданням Держнаглядохоронпраці. Письмо-

ву інформацію про виконання заходів, визначених комісією, роботодавець подає у зазначені в акті форми Н-5 строки організаціям, представники яких брали участь у розслідуванні.

106. Контроль та нагляд за своєчасним і об'єктивним розслідуванням, документальним оформленням та обліком аварій, виконанням заходів щодо усунення їх причин покладається на органи державного управління охороною праці та органи державного нагляду за охороною праці.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

107. Посадові особи, які проводили розслідування нещасних випадків, професійних захворювань та аварій, несуть відповідальність згідно із законодавством за своєчасне і об'єктивне їх розслідування та обґрунтованість прийнятих рішень.

108. Особи, які допустили порушення або не виконують вимоги цього Порядку, несуть відповідальність згідно із законодавством.

Додаток 1
до Порядку

_____ (найменування лікувально-

_____ профілактичного закладу,

_____ ініціали та прізвище керівника)

_____ (найменування підприємства,

_____ ініціали та прізвище керівника)

**ЕКСТРЕНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ
про звернення потерпілого з посиланням на нещасний випадок на виробництві**

1. Прізвище, ім'я та по батькові потерпілого _____

2. Вік _____ (роки, місяці)

3. Місце проживання _____

4. Найменування і місцезнаходження підприємства, працівником якого є потерпілий _____

5. Попередній діагноз _____

6. Дата: захворювання « ____ » _____ 20 __ р.

встановлення діагнозу « ____ » _____ 20 __ р.

госпіталізації « ____ » _____ 20 __ р.

7. Місце госпіталізації _____ (найменування лікувально-профілактичного закладу)

8. Шкідливий виробничий фактор, який спричинив захворювання (отруєння) _____

9. Дата і час передачі первинної інформації _____

_____ (посада особи, яка надіслала повідомлення)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

_____ (посада особи, яка надіслала повідомлення)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

Додаток 2
до Порядку
Форма Н-5

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ (посада роботодавця

_____ або керівника органу,

_____ який призначив комісію)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

« ____ » _____ 20 ____ р.

МП

АКТ

(спеціального) розслідування нещасного випадку (аварії), що стався (сталася)

« ____ » _____ 20 ____ р. о ____ год. ____ хв.

на _____

_____ (найменування підприємства, код згідно з ЄДРПОУ,

_____ найменування органу, до сфери управління якого

_____ належить підприємство)

_____ (дата складення акта)

_____ (місце складення акта)

Комісія, призначена наказом від « ____ » _____ 20 ____ р. № _____

_____ (найменування органу, який утворив комісію)

у складі голови _____

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (посада, місце роботи)

членів комісії: _____

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (посада, місце роботи)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (посада, місце роботи)

провела у період з « ____ » _____ 20 ____ р. по « ____ » _____ 20 ____ р. (спеціальне) розслідування нещасного випадку (аварії), що стався (сталася) _____

_____ (місце події, кількість потерпілих, у тому числі із смертельним наслідком)

1. Відомості про потерпілого (потерпілих)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові, рік народження, професія (посада), стаж роботи – загальний, у тому числі

_____ на підприємстві, за професією; дата проходження навчання, інструктажу, перевірки знань з охорони праці,

_____ первинного та періодичного медичного огляду, професійного добору; наслідки нещасного випадку)

_____ (відомості про членів сім'ї, які перебувають на утриманні потерпілого, – прізвище, ім'я та по батькові, рік

_____ народження, ступінь родинного зв'язку, рід занять, – у разі нещасного випадку із смертельним наслідком)

2. Характеристика об'єкта, ділянки та місця, де стався (сталася) нещасний випадок (аварія)

_____ (стисла характеристика об'єкта, ділянки та місця, де стався (сталася) нещасний випадок (аварія),

_____ із зазначенням відомостей про проектний, затверджений та фактичний режим роботи об'єкта (устаткування)

_____ до настання нещасного випадку (аварії) (стан об'єкта (ділянки), устаткування (конструкцій)

_____ і матеріалів перед нещасним випадком (аварією); висновок про їх відповідність нормативним вимогам)

(відомості про аналогічні нещасні випадки (аварії) на підприємстві) (опис організації на підприємстві роботи з охорони праці та її недоліків (зазначаються тільки у разі групового нещасного випадку та нещасного випадку із смертельним наслідком))

3. Обставини, за яких стався (сталася) нещасний випадок (аварія)

(опис подій, що сталися, робіт, що проводилися до нещасного випадку (аварії), їх процесу з початку зміни із зазначенням керівника робіт, його вказівок, дій потерпілого (потерпілих) та інших осіб, причетних до настання нещасного випадку (аварії) (послідовний виклад подій із зазначенням небезпечних та шкідливих виробничих факторів, які впливали на потерпілого, перелік машин, інструментів, устаткування, експлуатація яких призвела до нещасного випадку, небезпечних умов і небезпечних дій потерпілого або інших осіб, характеру аварії) (перелік заходів, вжитих відповідно до плану ліквідації наслідків нещасного випадку (аварії), надзвичайної ситуації або плану локалізації аварійних ситуацій)

4. Причини нещасного випадку (аварії)

(основні технічні, організаційні та психофізіологічні причини нещасного випадку (аварії), включаючи перевищення гранично допустимих концентрацій (рівнів) небезпечних і шкідливих виробничих факторів, невідповідність засобів колективного, індивідуального та медичного захисту встановленим вимогам та їх недостатність (якщо це вплинуло на подію) (узгальнені результати перевірки стану охорони праці на підприємстві, проведеної органами державного нагляду за охороною праці та іншими органами – тільки у разі групового нещасного випадку та нещасного випадку із смертельним наслідком))

5. Заходи щодо усунення причин виникнення нещасного випадку (аварії)

(заходи щодо усунення безпосередніх причин виникнення нещасного випадку і запобігання подібним випадкам) (заходи щодо ліквідації наслідків аварії – у разі необхідності)

6. Висновок комісії

(нещасний випадок вважається (не вважається) пов'язаним з виробництвом) (складається акт форми Н-1 або форми НПВ, картка форми П-5 – у разі гострого професійного захворювання (отруєння) (відомості про осіб, у тому числі потерпілого, працівників іншого підприємства або сторонніх осіб, дії або бездіяльність яких призвели до нещасного випадку (аварії), перелік порушень вимог законодавства про охорону праці, посадових інструкцій тощо (із зазначенням статей, розділів, пунктів) (пропозиції щодо притягнення до відповідальності осіб, дії або бездіяльність яких призвели до нещасного випадку (аварії) (запис про зустріч членів комісії з розслідування з потерпілими або членами їх сімей чи особами, які представляють їх інтереси, з метою розгляду питань щодо розв'язання соціальних проблем, які виникли внаслідок нещасного випадку, пропозиції щодо їх розв'язання відповідними органами, роз'яснення потерпілим (членам їх сімей, особам, які представляють їх інтереси) прав у зв'язку з настанням нещасного випадку)

7. Перелік матеріалів, що додаються

Голова комісії _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)
Члени комісії _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

ПОЯСНЕННЯ для заповнення акта форми Н-5

Пункт 1. У разі групового нещасного випадку зазначаються відомості про кожного потерпілого.

Відомості про членів сім'ї, які перебувають на утриманні потерпілого, можуть бути викладені у формі таблиці.

Пункт 2. Якщо нещасний випадок стався внаслідок аварії, зазначаються категорія аварії, обсяги втрати продукції (у натуральному виразі та в гривнях), розмір матеріальних втрат, спричинених аварією (в гривнях).

Пункт 4. Після викладення кожної причини відзначається, які вимоги законодавства про охорону праці та захист населення і територій від надзвичайних ситуацій, інструкцій з безпечного ведення робіт і посадових інструкцій було порушено (із зазначенням статті, розділу, пункту тощо).

Пункт 5. Заходи щодо усунення причин настання нещасного випадку (аварії) можуть бути викладені у формі таблиці або перелічені у тексті із зазначенням строків і відповідальних за їх виконання.

Додаток 3
до Порядку
Форма Н-1

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ (посада роботодавця)

_____ або керівника органу,

_____ який призначив комісію)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

« ____ » _____ 20 ____ р.

МП

АКТ № ____ про нещасний випадок, пов'язаний з виробництвом

_____ (прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)

_____ (місце проживання потерпілого)

1. Дата і час настання нещасного випадку _____

(число, місяць, рік)

2. Найменування підприємства, працівником якого є потерпілий _____

(год., хв.)

Місцезнаходження підприємства, працівником якого є потерпілий:

Автономна Республіка Крим, область _____

район _____

населений пункт _____

Форма власності _____

Орган, до сфери управління якого належить підприємство _____

Реєстраційні відомості підприємства (страхувальника) у Фонді соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань:

реєстраційний номер страхувальника _____

дата реєстрації _____

найменування основного виду діяльності та його код згідно з КВЕД _____

встановлений клас професійного ризику виробництва _____

Найменування і місцезнаходження підприємства, де стався нещасний випадок _____

Цех, дільниця, місце, де стався нещасний випадок _____

3. Відомості про потерпілого:

стать: чоловіча, жіноча _____

число, місяць, рік народження _____

професія (посада) _____

розряд (клас) _____

стаж роботи загальний _____

стаж роботи за професією (посадою) _____

ідентифікаційний код _____

4. Проведення навчання та інструктажу з охорони праці: навчання за професією чи роботою, під час виконання якої стався нещасний випадок

(число, місяць, рік)

проведення інструктажу:

вступного _____

(число, місяць, рік)

первинного _____

(число, місяць, рік)

повторного _____

(число, місяць, рік)

цільового _____

(число, місяць, рік)

перевірка знань за професією чи видом роботи, під час виконання

якої стався нещасний випадок (для робіт підвищеної небезпеки) _____

(число, місяць, рік)

Робота в умовах дії шкідливих або небезпечних факторів _____

5. Проходження медичного огляду:

попереднього _____

(число, місяць, рік)

періодичного _____

(число, місяць, рік)

6. Обставини, за яких стався нещасний випадок _____

Вид події _____

Шкідливий або небезпечний фактор та його значення _____

7. Причини нещасного випадку:

основна _____

супутні: _____

8. Устаткування, машини, механізми, транспортні засоби, експлуатація

яких призвела до нещасного випадку _____

(найменування, тип, марка, рік випуску, підприємство-виготовлювач)

9. Діагноз згідно з листком непрацездатності або довідкою

лікувально-профілактичного закладу _____

Перебування потерпілого в стані алкогольного
чи наркотичного сп'яніння _____ (так, ні)

10. Особи, які допустили порушення вимог законодавства про охорону праці: _____
(прізвище, ім'я та по батькові, професія, посада,

_____ підприємство, порушення вимог законодавства про
охорону праці із зазначенням статей, розділів, пунктів тощо) _____ ДНАОП

11. Свідки нещасного випадку _____
(прізвище, ім'я та по батькові, постійне місце проживання)

12. Заходи щодо усунення причин нещасного випадку

№ з/п	Найменування заходу	Строк виконання	Виконавець	Відмітка про виконання
Голова комісії _____	(підпис)	(ініціали та прізвище)		
Члени комісії _____	(підпис)	(ініціали та прізвище)		

« _____ » _____ 20 ____ р.

ПОЯСНЕННЯ для заповнення актів форми Н-1 та форми НПВ

Акт складається з текстової і кодової частин, які заповнюються відповідно до міжгалузевих, галузевих класифікаторів з використанням установлених термінів.

Коди зазначаються в клітинках.

Кодування відомостей актів форми Н-1 та форми НПВ обов'язкове.

Пункт 1. У першому рядку число та місяць кодуються відповідно до їх порядкових номерів, а рік – двома останніми цифрами, наприклад: дата «1 грудня 1998 р.»

кодується так:

0	1	1	2	9	8
---	---	---	---	---	---

У другому рядку зазначається і кодується час, коли стався нещасний випадок, наприклад:

час «22 год. 30 хв.»

кодується так:

2	2	3	0
---	---	---	---

Пункт 2. Найменування підприємства кодується відповідно до Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України (ЄДРПОУ).

Адреса підприємства кодується відповідно до Класифікатора об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ).

Найменування органу, до сфери управління якого належить підприємство, кодується відповідно до загального міжгалузевого класифікатора «Система позначення органів державного управління (СПОДУ) 1.74.001».

Назва цеху, дільниці кодується відповідно до галузевого класифікатора (кодіфікатора), а якщо його немає, зазначається назва цеху, дільниці відповідно до затвердженого переліку підрозділів підприємства.

Стать кодується так: 1 – чоловіча, 2 – жіноча.

Зазначається число, місяць і рік народження, а кодується число повних років потерпілого на час настання нещасного випадку.

Наприклад: 45 років – [45]

Професія (посада), розряд (клас) записуються і кодуються відповідно до Державного класифікатора професій (ДК-003-95).

У разі коли потерпілий має кілька професій, зазначається та, під час роботи за якою стався нещасний випадок.

Зазначається і кодується число повних років стажу роботи (загального, за основною професією (посадою), на яку оформлений потерпілий, за виконуваною роботою, під час якої стався нещасний випадок.

Наприклад:

20 років – [20]

15 років – [15]

5 років – [5]

Якщо стаж не досягає року, в текстовій частині зазначається кількість місяців (днів), а кодується, наприклад, так:

9 місяців 2 дні – 00

Пункт 4. Заповнюється відповідно до Типового положення про навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохорон-праці, дата кодується, як в пункті 1.

Наприклад:

04.12.95 – дата проведення (завершення) навчання за професією, вступного, первинного, повторного або цільового інструктажу, останньої перевірки знань з охорони праці – 041295

У разі відсутності даних для заповнення будь-якої позиції навпроти неї ставляться нулі – 00

Пункт 5. Заповнюється відповідно до Положення про медичний огляд працівників певних категорій, затвердженого наказом МОЗ. Дата кодується, як в пункті 1.

Пункт 6. Під час опису обставин нещасного випадку дається стисла характеристика умов праці та дій потерпілого, викладається послідовність подій, що відбувалися перед настанням нещасного випадку, описується процес праці, а також зазначається, хто керував роботою або організував її.

Відомості про вид події зазначаються і кодуються відповідно до розділу 1 наведеного нижче класифікатора.

Відомості про шкідливий або небезпечний фактор та його значення зазначаються відповідно до ГОСТ 12.0.003 «Небезпечні та шкідливі виробничі фактори. Класифікація».

Шкідливий фактор кодується відповідно до класифікатора № 6, затвердженого наказом МОЗ.

Пункт 7. Зазначаються і кодуються три причини нещасного випадку відповідно до розділу 2 наведеного нижче класифікатора. Основна причина нещасного випадку зазначається і кодується першою.

Якщо причин нещасного випадку більше ніж три, інші причини зазначаються лише у текстовій частині акта.

Пункт 8. Устаткування кодується відповідно до розділу 3, наведеного нижче класифікатора.

Наприклад:

верстати металорізальні – 381

устаткування гірничошахтне – 314

Пункт 9. Діагноз зазначається згідно з листком непрацездатності або довідкою лікувально-профілактичного закладу і кодується відповідно до Міжнародної статистичної класифікації хвороб та споріднених проблем здоров'я (МКХ-10).

У разі перебування потерпілого в стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння кодується – 1

Запис робиться на підставі висновку, що складається лікарем, який проводив огляд потерпілого.

Пункт 10. Зазначаються посадові особи і працівники, у тому числі потерпілий, працівники іншого підприємства або сторонні особи, які допустили порушення вимог законодавства про охорону праці і дії чи бездіяльність яких стали основною або супутньою причиною нещасного випадку (відповідно до пункту 7).

Закони та інші нормативно-правові акти про охорону праці кодується відповідно до Державного реєстру міжгалузевих і галузевих нормативних актів про охорону праці.

Пункт 12. Зазначається кожний захід окремо. Не слід вносити до цього пункту заходи щодо накладення стягнень.

КЛАСИФІКАТОР

1. Вид події, що призвела до нещасного випадку

01 – дорожньо-транспортна пригода, у тому числі

01.1 – наїзд транспортних засобів

02 – падіння потерпілого, у тому числі:

02.1 – під час пересування

02.2 – з висоти

02.3 – в колодязь, ємність, яму тощо

03 – падіння, обрушення, обвалення предметів, матеріалів, породи, ґрунту тощо, у тому числі:

03.1 – обрушення, обвалення будівель, споруд та їх елементів

03.2 – обвалення та обрушення породи, ґрунту тощо

04 – дія предметів та деталей, що рухаються, розлітаються, обертаються, у тому числі:

04.1 – дія рухомих і таких, що обертаються, деталей обладнання, машин і механізмів

04.2 – дія предметів, що розлітаються в результаті вибуху або руйнування приладів, посудин, які перебувають під тиском, у вакуумі

05 – ураження електричним струмом, у тому числі:

05.1 – у разі доторкання до ліній електропередачі та обірваних проводів

06 – дія підвищених температур (крім пожеж)

07 – дія шкідливих і токсичних речовин

08 – дія іонізуючого випромінювання

09 – показники важкості праці

10 – показники напруженості праці

11 – ушкодження внаслідок контакту з тваринами, комахами, іншими представниками фауни, а також флори

12 – утоплення

13 – асфіксія

14 – навмисне вбивство або травма, заподіяна іншою особою

15 – стихійне лихо

16 – пожежа

17 – вибух

18 – інші види

2. Причини нещасного випадку

Технічні:

01 – конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність засобів виробництва

02 – конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність транспортних засобів

03 – неякісне розроблення або відсутність проектної документації на будівництво, реконструкцію виробничих об'єктів, будівель, споруд, обладнання, устаткування тощо

04 – неякісне виконання будівельних робіт

05 – недосконалість технологічного процесу, його невідповідність вимогам безпеки

06 – незадовільний технічний стан:

06.1 – виробничих об'єктів, будинків, споруд, території

06.2 – засобів виробництва

06.3 – транспортних засобів

07 – незадовільний стан виробничого середовища (перевищення гранично допустимих концентрацій (рівнів) небезпечних та шкідливих виробничих факторів)

08 – інші

Організаційні:

09 – незадовільне функціонування, недосконалість або відсутність системи управління охороною праці

10 – недоліки під час навчання безпечним прийомам праці, у тому числі:

10.1 – відсутність або неякісне проведення інструктажу;

10.2 – допуск до роботи без навчання та перевірки знань

з охорони праці

11 – неякісне розроблення, недосконалість інструкцій з охорони праці або їх відсутність

12 – відсутність у посадових інструкціях визначення функціональних обов'язків з питань охорони праці

13 – порушення режиму праці та відпочинку

14 – відсутність або неякісне проведення медичного обстеження (профвідбору)

15 – невикористання засобів індивідуального захисту через незабезпеченість ними

16 – виконання робіт з відключеними, несправними засобами колективного захисту, системами сигналізації, вентиляції, освітлення тощо

17 – залучення до роботи працівників не за спеціальністю (професією)

18 – порушення технологічного процесу

19 – порушення вимог безпеки під час експлуатації обладнання, устаткування, машин, механізмів тощо

20 – порушення вимог безпеки під час експлуатації транспортних засобів

21 – порушення правил дорожнього руху

22 – незастосування засобів індивідуального захисту (за їх наявності)

23 – незастосування засобів колективного захисту (за їх наявності)

24 – порушення трудової і виробничої дисципліни, у тому числі

24.1 – невиконання посадових обов'язків

24.2 – невиконання вимог інструкцій з охорони праці

25 – інші

Психофізіологічні:

26 – алкогольне, наркотичне сп'яніння, токсикологічне отруєння

27 – низька нервово-психічна стійкість

28 – незадовільні фізичні дані або стан здоров'я

29 – незадовільний психологічний клімат у колективі

30 – травмування внаслідок протиправних дій інших осіб

31 – інші причини

3. Обладнання, устаткування, машини, механізми, транспортні засоби, експлуатація яких призвела до нещасного випадку

311 – устаткування енергетичне

313 – устаткування для чорної та кольорової металургії

314 – устаткування гірничошахтне

315 – устаткування підйимально-транспортне (крани)

316 – устаткування підйимально-транспортне (конвеєри)

317 – устаткування підйимально-транспортне (крім кранів і конвеєрів)

318 – устаткування і рухомий склад залізниць

331 – машини електричні малої потужності

332 – електродвигуни змінного струму потужністю від 0,25 кВт і більше

334 – електродвигуни вибухозахищені, врубово-комбайнові і електрорури

336 – машини електричні постійного струму

- 337 – генератори змінного струму, перетворювачі, підсилювачі електромашинні, електростанції та електроагрегати живлення
- 338 – машини електричні великі, агрегати електромашинні, турбо- і гідрогенератори
- 341 – трансформатори і трансформаторне устаткування, апаратура високовольтна, силова перетворювальна техніка, прилади силові напівпровідникові, детектори ядерного і нейтронного випромінювання, електрохімічні перетворювачі інформації
- 342 – апарати електричні напругою до 1000 В
- 343 – комплектне обладнання напругою до 1000 В
- 344 – устаткування спеціальне технологічне, шинопроводи низької напруги
- 345 – електротранспорт (крім засобів міського транспорту і мотор-вагонних поїздів), електроустаткування для електротранспорту і підіймально-транспортних машин
- 346 – устаткування світлотехнічне і вироби електроустановлювальні, лампи електричні, вироби культурно-побутового призначення і широкого вжитку
- 348 – джерела струму хімічні, фізичні, генератори електрохімічні та термоелектричні
- 361 – устаткування хімічне і запасні частини до нього
- 362 – устаткування для переробки полімерних матеріалів і запасні частини до нього
- 363 – насоси (відцентрові, парові та привідні поршневі)
- 364 – устаткування кисневе, криогенне, компресорне, холодильне, для газополуменевої обробки металів, насоси, агрегати вакуумні і високовакуумні, комплектні технологічні лінії, установки та агрегати
- 365 – устаткування целюлозно-паперове
- 366 – устаткування нафтопромислове, бурове, геологорозвідувальне і запасні частини до нього
- 367 – устаткування технологічне і апаратура для нанесення лакофарбового покриття на вироби машинобудування
- 368 – устаткування нафтогазопереробне
- 381 – верстати металорізальні
- 382 – машини ковальсько-пресові (без машин з ручним і ножним приводами)
- 383 – устаткування деревообробне
- 384 – устаткування технологічне для ливарного виробництва
- 385 – устаткування для гальванопокриття виробів машинобудування
- 386 – устаткування для зварювання тертям, холодного зварювання і допоміжне зварювальне обладнання
- 451 – автомобілі
- 452 – автомобілі спеціалізовані, автопоїзди, автомобілі-тягачі, кузови-фургони, причеми, тролейбуси, автонавантажувачі, мотоцикли, велосипеди
- 472 – трактори
- 473 – машини сільськогосподарські
- 474 – машини для тваринництва, птахівництва і кормовиробництва
- 481 – машини для землерийних і меліоративних робіт
- 482 – машини дорожні, устаткування для приготування будівельних сумішей
- 483 – устаткування і машини будівельні
- 484 – устаткування для промисловості будівельних матеріалів
- 485 – устаткування технологічне для лісозаготівельної і торф'яної промисловості, машинобудування комунальне
- 486 – устаткування для кондиціонування повітря і вентиляції
- 493 – устаткування і прилади для опалення і гарячого водопостачання
- 511 – устаткування технологічне і запасні частини до нього для легкої промисловості
- 512 – устаткування технологічне і запасні частини до нього для вироблення хімічного волокна
- 513 – устаткування технологічне і запасні частини до нього для харчової, м'ясної, молочної та рибної промисловості
- 514 – устаткування технологічне і запасні частини до нього для борошномельних, комбікормових підприємств та зерносховищ
- 515 – устаткування технологічне і запасні частини до нього для торгівлі, громадського харчування та блоків харчування, устаткування холодильне і запасні частини до нього, вироби культурно-побутового призначення та господарського вжитку
- 516 – устаткування поліграфічне і запасні частини до нього
- 517 – устаткування технологічне і запасні частини до нього для скляно-ситалової промисловості, кабельної промисловості, для розвантаження, розфасування та упакування мінеральних добрив і отрутохімікатів
- 525 – устаткування та оснащення спеціальні для ремонту та експлуатації тракторів і сільськогосподарських машин, транспортування та складської переробки вантажів, пуску і налагоджування, технічного обслуговування та ремонту машин і устаткування тваринницьких та птахівницьких ферм, а також конструкції, устаткування та оснащення споруд захищеного ґрунту
- 945 – устаткування медичне
- 947 – устаткування технологічне для медичної промисловості і запасні частини до нього
- 968 – устаткування, інвентар та приладдя театральньо-видовищних підприємств і закладів культури

(Продовження див. у №3, 2006)

ВИДАВНИЦТВО «ОСНОВА»

ДО УВАГИ КЕРІВНИКІВ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ, ОРГАНІЗАЦІЙ!

Видавництво «Основа» реалізує продукцію відомої польської фірми «ANRO» – знаки безпеки, які друкуються на фотолюмінесцентних матеріалах (самоклейна фольга та пластикова плита білого і жовтого кольорів). Всі параметри матеріалів відповідають європейським стандартам.

Параметри кількості світла:

– біла самоклейна фольга	– 450 хвилин	– жовта самоклейна фольга	– 1010 хвилин
– біла пластикова плита	– 470 хвилин	– жовта пластикова плита	– 890 хвилин

ЗНАКИ БЕЗПЕКИ

(ціна вказана з ПДВ, грн, скорочений прайс)

№ з/п	Найменування	Розмір, мм	Звичайні знаки		Фотолюмінесцентні знаки			
			на самоклейній основі	на пластику, 0,5 мм	білого кольору		жовтого кольору	
					на самоклейній основі	на пластику, 1,28 мм	на самоклейній основі	на пластику, 1,25 мм
1.	ЗАБОРОННІ	Ж 100	2-40	3-30	4-20	4-80	5-10	5-70
		Ж 150	3-00	4-80	9-00	10-20	11-40	12-60
		Ж 300	5-40	7-50	33-00	39-00	45-00	48-00
2.	ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНІ	С-100	2-40	3-30	4-20	4-80	5-10	5-70
		С-130	3-00	4-20	6-60	7-80	9-00	9-60
		С-200	3-60	5-40	15-60	18-00	20-40	22-20
3.	ПРИПИСУВАЛЬНІ	Ж 150	3-00	4-80	9-00	10-20	11-40	12-60
		ВКАЗІВНІ	100x130	2-40	3-30	4-80	6-00	6-60
4.	ВКАЗІВНІ	150x200	3-00	5-40	11-40	12-60	15-00	15-60
		250x300	4-20	7-50	20-40	24-00	27-00	29-40
		240x130	3-60	5-40	12-60	15-00	16-80	19-80
5.	ЗНАКИ З ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКИ	280x210	4-20	7-50	23-40	27-00	30-60	36-00
		100x100	2-40	3-30	4-20	4-80	5-40	6-30
		250x250	4-20	7-50	24-60	28-20	38-40	39-00
6.	ТАБЛИЧКИ При пожежі дзвонити 01 Відповідальний за протипожежний стан Стороннім вхід заборонено Вихід: - ліворуч - праворуч Запасний вихід: - ліворуч - праворуч	180x90	3-00	4-80	–	–	–	–
		240x130	3-60	5-40	–	–	–	–
		240x130	3-60	5-40	12-60	15-00	16-80	19-80
		30x15	0-48	–	–	–	–	–

Повний прайс-лист на продукцію та знаки безпеки запитувати у видавництві.

Адреса видавництва: 01032, Київ-32, вул. Жилинська 87/30. Тел.: (044) 239-38-97, т/ф: 239-38-95, 239-38-96.

Реквізити: р/р № 26001310011801 у Київській філії АКБ «Новий», МФО 322670. код видавництва 21616225.

E-mail: osnova@i.kiev.ua

E-page: <http://www.osnova-ua.com>

Для одержання видань необхідно надіслати до видавництва бланк замовлення, виписати рахунок-фактуру, та перерахувати гроші на розрахунковий рахунок. Оплачені видання надсилаються поштою або видаються у видавництві за довіреністю. Книжки можна придбати на місці за готівку.

УВАГА! Працює інтернет-магазин: <http://www.osnova.in.ua>